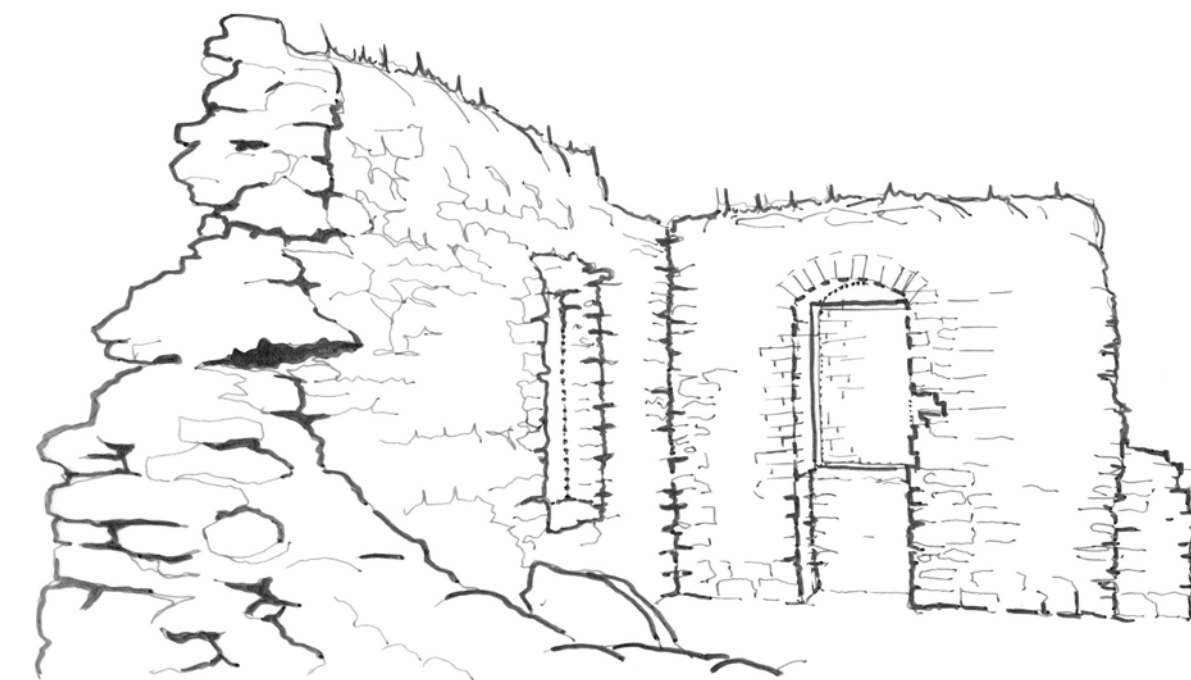

MARÍŽ

- rehabilitace pohraniční vesnice

Diplomová práce / ČVUT Fakulta Architektury / 2011/12
15121 Ústav prostorového plánování
vedoucí diplomové práce: Henry W. A. Hanson IV, M.A., AIA, ASLA
vypracovala: Katarína Györeová

Diplomová práce / ČVUT Fakulta Architektury / 2011/12
15121 Ústav prostorového plánování
vedoucí diplomové práce: Henry W. A. Hanson IV, M.A., AIA, ASLA
vypracovala: Katarína Györeová

- rehabilitace pohraniční vesnice

ZADÁNÍ

Diplomová práce řeší rehabilitaci jihočeského pohraničního města Maříž, které v minulosti přežilo dva své jisté konce v podobě násilného vysídlení v roce 1945 a opevnění železnou oponou v roce 1972. Ten poslední vesnice přežila díky zájmu a péči lidí kolem pražského divadla Sklep, kteří ji v roce 1990 probudili ze 40ti-letého spánku zpátky k životu. Všude přítomnou šed' tehdy probarvilo založení keramické dílny Kryštofa Trubáčka, která hrdě nesla název vesnice – Mařížská autorská keramika.

V intravilánu vesnice jsou do dnešní doby zachovány trosky dávných obydlí i Mařížského zámku, co celému místu dává jedinečnou atmosféru a specifického Genia Loci. Právě ten okouzil v porevolučních letech skupinku umělců, která si tu založila své dílny. Tento nevšední typ obyvatelstva nabízí k nevšedním řešením současných problémů místa.

Maříž se do dnešní doby potýká s problémem rostoucí izolace, špatné dopravní dostupnosti a nedostatku pozornosti. Prohlubování těchto faktorů by mohlo vést k jejímu, tentokrát možná definitivnímu konci.

NÁVRH

Návrh hledá správný podnět pro udržitelný rozvoj v této oblasti, který by současně chránil a podporoval jak dávné, tak i současné hodnoty Maříže. Cílem bylo provést citlivý zásah do tohoto křehkého organismu sídla, který by vedl k zlepšení kvality života v něm.

Myšlenka zabudování letní umělecké školy do zdevastovaných míst vesnice byla podpořena nedávnou tradicí této školy z blízkých Slavonicích a také uměleckou základnou Maříže - v podobě keramiky a zaměření obyvatel.

Podrobný průzkum vesnice a pozorování života v ní odhalil velké možnosti a kapacity pro tento návrh. Letní škola by tak přinesla potřebnou aktivitu a náplň vesnice, která by podporovala její existenci. Práce v letní škole se může skloubit s péčí o historické dědictví, ekologický přístup k stavění domů a jejich provozu, a využívání místních zdrojů by zároveň nezatěžovalo životní prostředí.

Symbolem vesnice jsou torza domů, ke kterým je přístupováno jako ke krajinným prvkům, které mají své opodstatnění ve hmotě sídla a vlastní inspirativní sílu. Jejich vybrané části jsou funkčním i estetickým doplňkem novostaveb v jejich těsné blízkosti, tvoří jejich venkovní obytné prostředí. Novostavby z velké části kopírují původní půdorysy obydlí, čím podtrhují jejich trvalou funkčnost a logiku.

Diplomová práce / ČVUT Fakulta Architektury / 2011/12
15121 Ústav prostorového plánování
vedoucí diplomové práce: Henry W. A. Hanson IV, M.A., AIA, ASLA
vypracovala: Katarína Györeová

- rehabilitace pohraniční vesnice

OBSAH

ANALYTICKÁ ČÁST

1. Historie

- 1.1 Slavenicko 12.-19. století
- 1.2 Vážž – historická a sociodemografická analýza
- 1.3 – historické dokumenty
- 1.4 – historická typologie vesnice
- 1.5 Změny fragmentace krajiny
- 1.6 Císařská silnice Praha – Vídeň

2. SWOT analýza

2.1 Strengths

- 2.1.1 Územní systém ekologické stability
- 2.1.2 Green Belt – Česká Karada
- 2.1.3 Greenways - cyklotrasy
- 2.1.4 Turismus
- 2.1.5 Keresnické diáry
- 2.1.6 Mezinárodní komunita

2.2 Weaknesses

- 2.2.1 Dopravní spojení
- 2.2.2 Vlastnictví

2.3 Opportunities

2.4 Threats

3. Analýza současného stavu

- 3.1 Širší vztahy 1:10 000
- 3.2 – ochranná krajiny, topografie
- 3.3 Vlastní lidová architektura
- 3.4 Dokumentace ruin

NÁVRHOVÁ ČÁST

1. Tabulka Cíle/Vize/Strategie

2. Rehabilitace území

- 2.1. Pláncorys 1:5000
- 2.2. Perspektivní skici

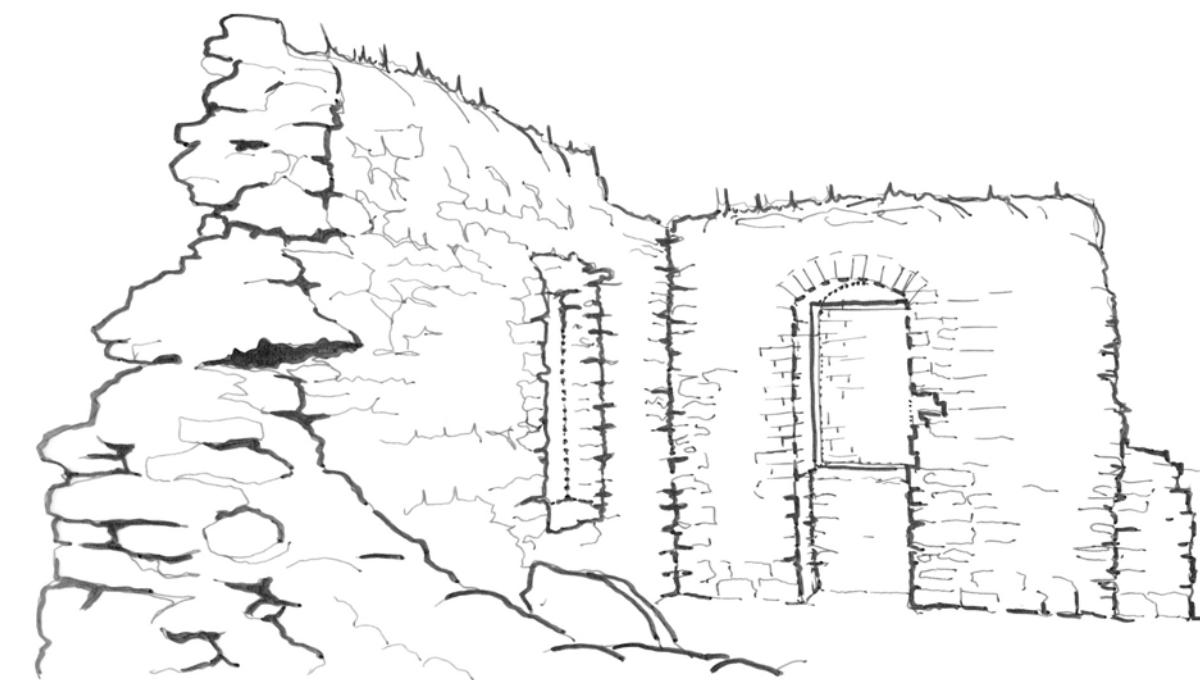
3. Ateřery

- 3.1. Návrhová schéma atěřů
- 3.2. Pláncorys 1:500
- 3.3. Řez 1:500
- 3.4. Perspektivní skici a,b

4. Ubytování

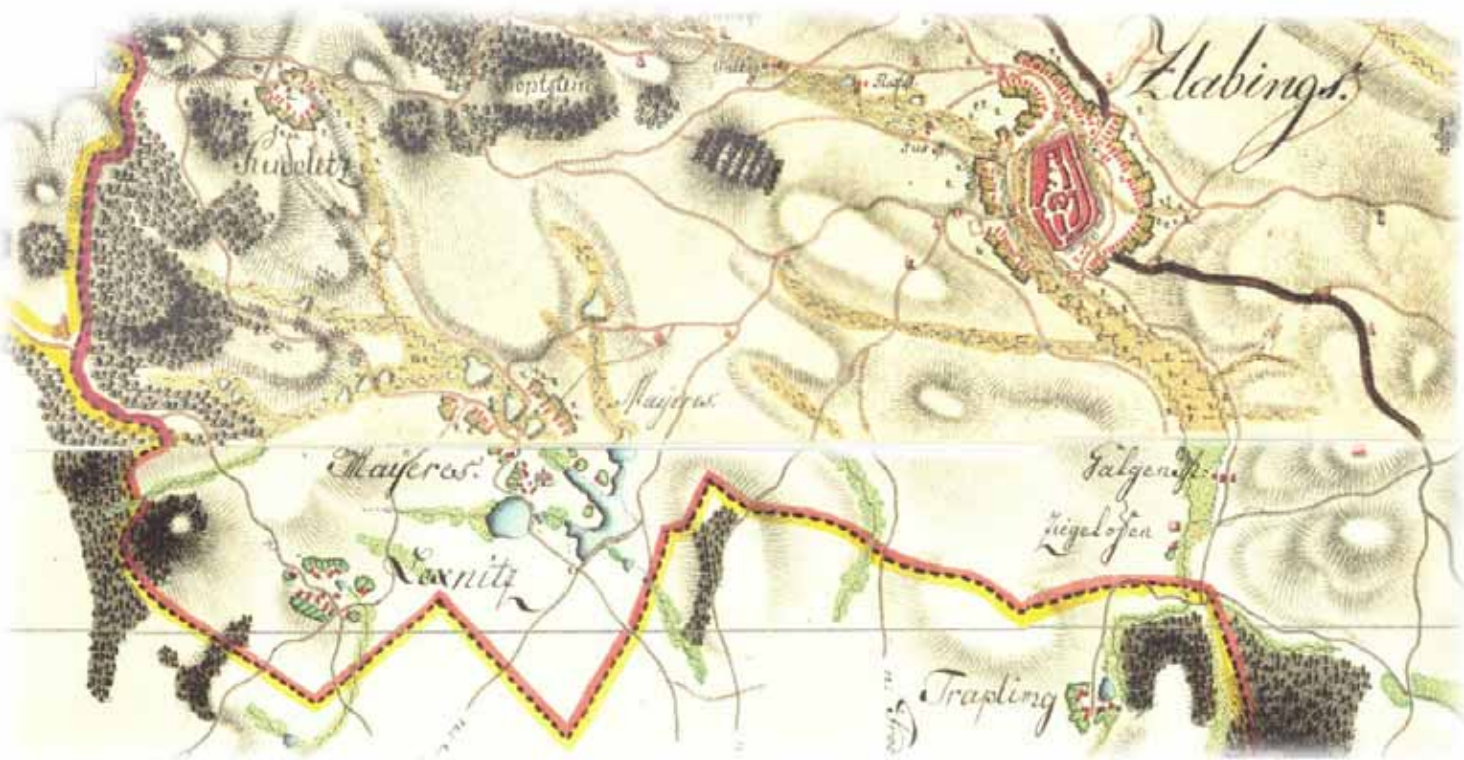
- 4.1. Návrhová schéma ubytování
- 4.2. Pláncorys 1:200
- 4.3. Řez 1:200, skic
- 4.4. Pláncorys a řez domem 1:100

5. Závěr

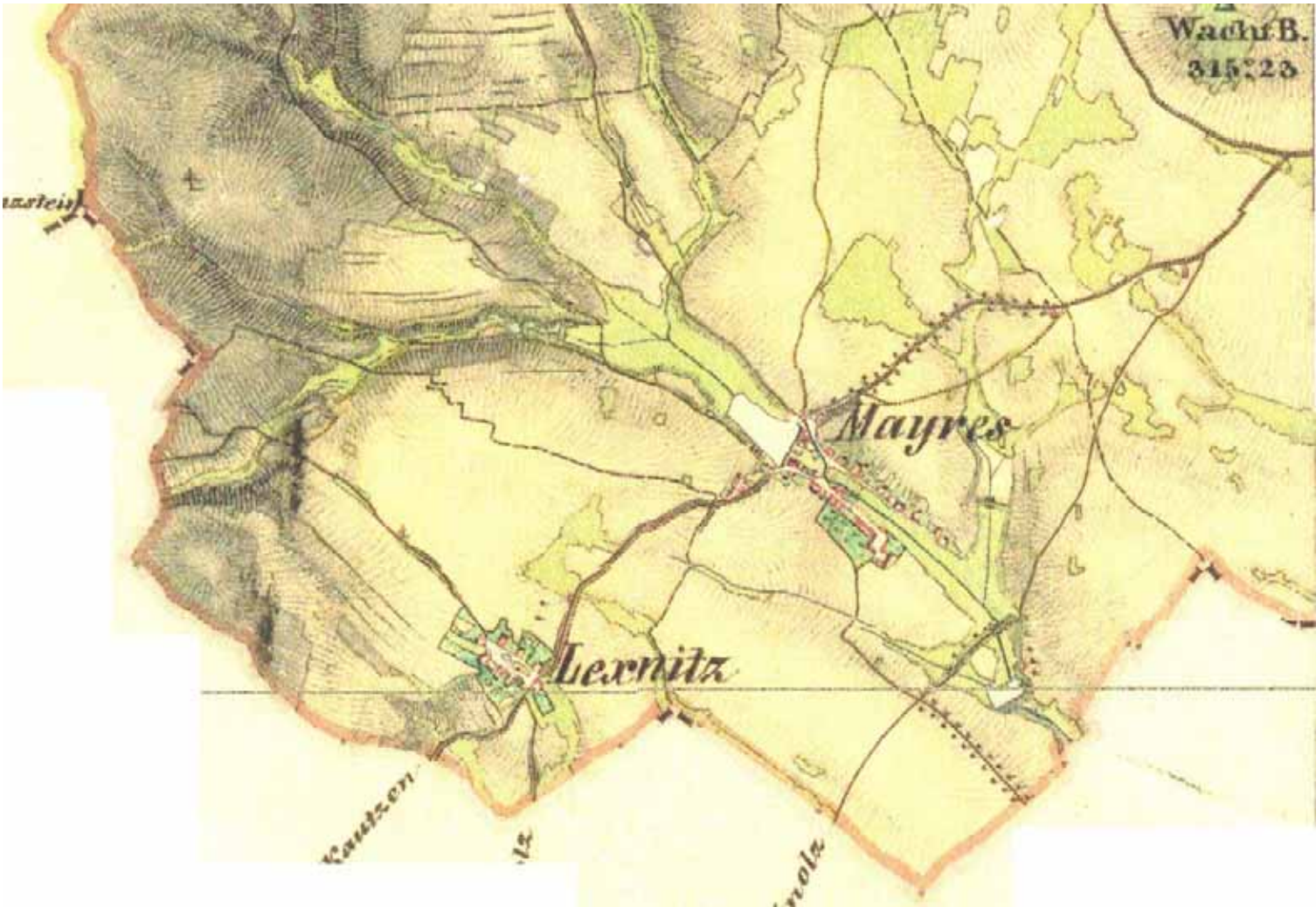

ANALYTICKÁ ČÁST

1765

1840

Historie

Slavonicko 12.- 19. století:

Zpracováno podle dat: 1926 – Aug. Kratochvíl, Všeobecný přehled historický a přírodovědecký.

Na území Slavonicka žili Markomani /germánský kmen – název odvozen ze starogermánské formy slova March (pohraničí) a men (lidé) nebo od řeky Morava/, po nich se na území usadili slovanští Moravané. Ti tu žili po staletí, jako rolnický národ. Řemeslníků bylo v této oblasti velmi málo. Přemyslovci zavedli hradskou ústavu / první správní, ekonomická, církevní a vojenská organizace již státního charakteru/ a Slavonicko spadalo k hradu Bítovu – Slavonice se z trhové vsi proměnili na opevněné město. Český král Přemysl Otakar I. započal s kolonizací pohraničních krajín německými přistěhovalci. V jeho kolejích pokračovali i Václav I. A Přemysl Otakar II.

Ve velmi krátké době vznikli německé osady a kolonie – nejbližší Kadolec /Kadolds –podle vůdce kolonistů Kadolda/ a to přímo uprostřed lesa. Tehdy byla většina území zalesněná, kácením lesa se získávala nová zemědělská půda i nové pozemky po německé kolonii. Postupně povstali vesnice jako Rudolts, Lipolts, Hermanns, Urbans, Markwarts a tlačili domorodé obyvatelstvo z vlastních vesnic. Velký zdroj příjmů plynul panovníkům z měšťanů, který se zabývali obchodem a řemeslem. Nový kolonisti nemuseli podléhat hradskému právu /to znamená že na půdě už nejsou pouze nájemníky/ a stali se skutečnými dědičnými držiteli přidělené půdy. Byly zproštěni robot a vrchnosti odváděli malé poplatky. To vedlo k zániku hradské ústavy během 14. století. Šlechta i kláštery následovali příklad panovníků a usa- zovali na svých statcích německé kolonisty.

Na Jindřichohradeckém zámku sídlil starý český rod Pánů z Hradce, kteří měli ve velké oblibě právě Slavonice a její okolí, které se tak mohlo těšit zvláštním privilegiím. Páni z Hradce podporovali německou kolonizaci. V několika desetiletích tak byla celá zdejší krajina zgermanizována. K původním slovanským jménům obcí byly připojeny kon- covky: -ing., -es, - en. A tak povstaly: Zlabings, Piesling, Laskes, Mutischen.. Toto poněmčení se ale nedělo násilným způsobem, bylo to vítězství hospodářsky silnějšího nad slabším.

Slavonice se těšili výhodné poloze: leželi přímo na hlavní poštovní trati Wien – Praha a také poblíž hlavní obchodní trati Wien – Praha, co celému kraji přineslo rychlý vývin obchodu a řemesla. Slavonice se stali majitelem osad Léštnice a Kadolec. Blízkost hranice přinášela nejen prosperitu a rozkvět ale i neustálou hrozbu nájezdů nepřítelů. Kraj si odtrpěl válečná klání Pánů z Hradce na konci 14. století, pak husitské války i maďarské pustošení.

16. století bylo v tomto kraji pokojnější, rakousko- českomoravské spory na chvíli ustaly.

Na frekventované trase Praha – Vídeň byly častými a nevázanými návštěvníky vojáci různých zemí. 30letá válka zasáhla území asi nejcitelněji. Kraj trpěl pod nájezdy Chorvatů, Španělů, Němců, Valonů a Vlachů, kteří tu konali své dílo hubení, vraždění, drancování, pálení a vydírání. Mnoho obyvatel bylo zabito, nebo utekli a tak mnohé osady zpustly. Slavonický kraj už nikdy nedosáhl takého rozkvětu, jak před touto válkou.

Na začátku 18.století trpěl kraj řaděním loupežníků /nejznámější byl Grasel/. Od roku 1741 do 1743 městem několikrát táhli rakouské vojska i sama Marie Terezie. Války které za jejího panování vypukly se ale kraje nijak nedotkli. Největší zkázou a škodou pro kraj bylo rozhodnutí Marie Terezie o přeložení vídeňsko-pražské silnice na Znojmo a Jihlavy v roce 1750. Od této chvíle hynul obchod, řemesla a zvětšovala se izolace a odloučenost od zbytku světa. Dalšími událostmi, které pohnuli děním v kraji bylo zrušení nevolnictví v r. 1781- které přineslo částečnou úlevu i vyk- oupení od bíd- , dále dopad Napoleonských válek – daně, kontribuce, dodávky- a velká neúroda v letech 1816-1818. Na území Slavonicka bylo v roce 1848 sedm panství. Maříž patřil k panství a statku mařížskému, Slavonice pod panství telečské, spolu s Léštnicí a Kadolcem. Společně tvořili Jihlavský kraj. V roce 1926 byl Maříž součástí Moravského Markrabství, přesněji jeho německého jihozápadního koutu.

Maříž

/Marysch 1372, Maryz 1372, Meyrins 1373, de Maryze 1392, de Maryss 1420, Maříž – Maires 1926/

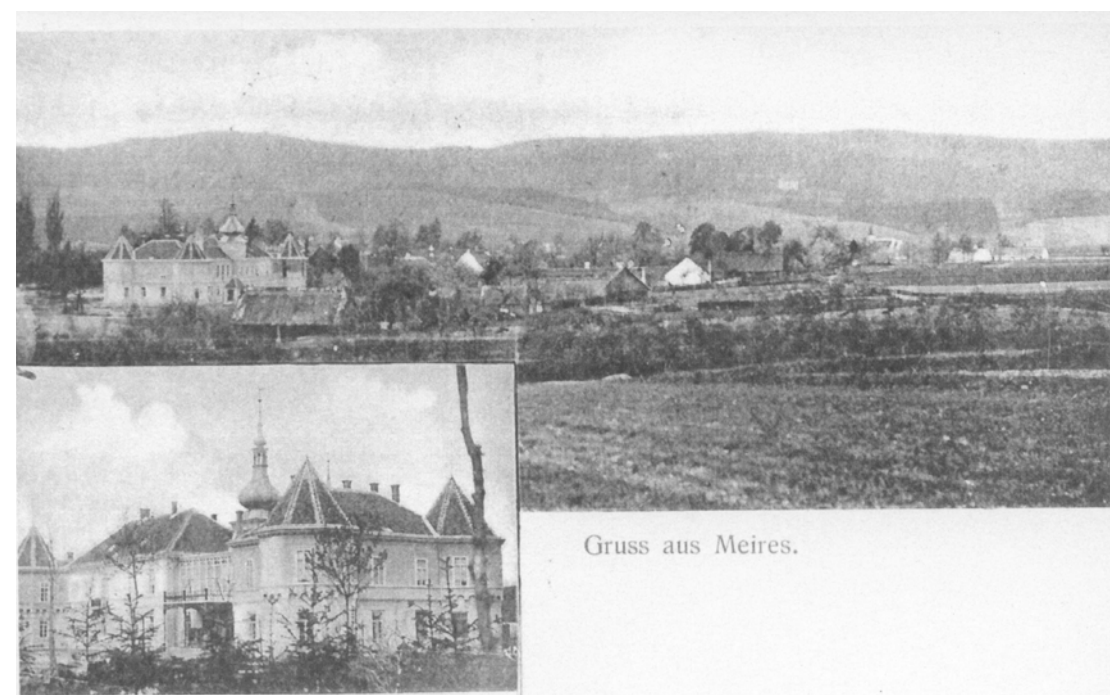
Brünner Ferienheim „An der Sonnleiten“
MAIRES, Post Zlabings. (Seehöhe 603 m.)

MAIRES Südmähren

Historie - hospodářství Slavonicko 12.- 19. století:

Krajinný ráz se v té době označoval jako „ne příliš uchvacující“ – čím se vysvětlovala absence vysokých hor nebo strmých strání – co břidlicové podloží neumožňovalo. Kraj byl / a stále je / bohatý na množství rybníků- v okrese jich bylo až 40- , které zajišťovaly celoročně hojnost vody, a to jak na zavlažování, tak na chod 4 mlýnů. Vegetace se označovala jako baltická – pro většinový podíl jehličnatých lesů: smrkových a borovicových. Místní obyvatelé byli pyšní na velký výskyt leknínů a stulíku a taky na bohatost lesů na jedlé houby. Podnebí se označovalo jako drsné, s dlouhými zimami – někdy až do května- a krátkým ale parným létem. Obyvatelstvo bylo převážně německé, s malým podílem české menšiny – pro Slavonice 12,6% česků, po Maříž 17,9% česků. Německé obyvatelstvo mluvilo bavorsko-rakouským nářečím a mělo “zpěvavý” přízvuk. Lidové tradice se označovali za chudé a nepestré ve srovnání s jinými regiony. V roce 1926 se prý vytratil i místní lidový kroj a lidové řemeslné práce – jako typický vykládaný dřevěný nábytek nebo cínové nádoby. Jen ve velmi starých záznamech se dá dohledat, jak vypadal slavonický kroj: u mužů to byl dlouhý tmavý kabát nebo kazajka v té samé látce, s hustou řadou lesklých kovových knoflíků, krátké kalhoty, bílé nebo modré punčochy, na nohách střevíce s přeskami a černý plstěný klobouk. Ženy nosily širokou dlouhou sukni v tmavé látce, kazajku s dlouhými rukávy, nahoře rozšířenými, v té samé barvě a na hlavě čepec nebo šátek. Zástěra byla hedvábná, široká a střevíce nízké. Obyvatelstvo okresu bylo římskokatolické, a na Slavonicku navštěvovalo celkově 4 kostely, 16 kaplí a 7 far. Děti se posílaly do 28 škol – kde se vyučovalo německy: jednou z nich byla i německá jednotřídka v Maříži, pro české děti bylo v okresu 10 škol. Hospodářství v roce 1926 popisovali takto: „Ornice není tučná, na výživné látky bohatá, nýbrž spíše písčité, méně úrodná a ve vyšších polohách tak mělká, že poněkud hlouběji zasazený pluh se zarává do kamenného podkladu.“ Výnosnost půdy tedy označovali za slabou, co měl za vinu zastaralý způsob obhospodaření. Pěstovalo se hlavně žito a oves, a hojně byly také brambory, které pomáhali obyvatelům přežít světovou válku. Co v kraji chybělo, byla pšenice a ječmen, také pastvin bylo po málu a zahradnictví se vůbec nevedlo. Lesy zabírali jenom 20% půdy, v zemědělských staveních se choval hlavně vepřový dobytek a drůbež. Z oblasti se vyváželo velké množství vajec, a také ryb, hlavně kaprů. Do druhé poloviny 19.století bylo soukenictví vizitkou a znakem tohoto kraje. Soukeníci tvořili nejbohatší třídu společnosti, ta ale s úbytkem ovcí upadla, a toto řemeslo zaniklo. Textilní výroba byla typickou pro tento region, od punčochářství, po tkalcovství. Slavonice měly továrnu na hedvábné stuhy a v Maříži byla známa přádelna.

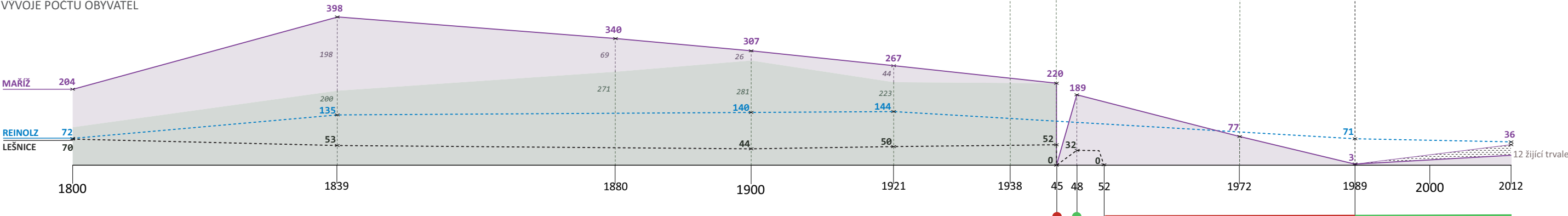
1 Maříž jako prosperující vesnice

Nejstarší zmínka o obci pochází z roku 1372, kdy byla obec zeměpanskou, a markrabě Jan Jindřich udělil tvrz i ves Maříž v léno bratrům z Olešné-Oldřichovi a Ješkovi. Šlechtický statek, který převzali, vybudoval v roce 1353 Děpolt z Maříže, spolu s barokní tvrzí na mytíně v lese. Po bratrích z Olešné se na statku střídali rodiny z Rečic, z Terešova i z Dačic. Maříž měl na krátkou chvíli i vlastní pivovar, a to do roku 1713. Od 1713 do 1790 držela se na statku rodina Butzů z Rolsberka. Matyáš Jindřich, který postavil i poutní kostel ve Vidřích se chopil přestavby tvrze do novogotické podoby a založil i přilehlý park. Svým moderním vybavením a honosnou podobou se stal zámek symbolem kraje. Zámeček dostal na konci 19. Století novogotický plášť péčí svobodné paní Offermanové, která jej držela až do roku 1914. Na zlomu století byl interiér zámku známý perskými koberci a skvostným nábytkem. Po první světové válce však rychle střídal majitele německé národnosti a pozvolna ztrácel na vzhledu. Obec Maříž byla v roce 1931 elektrifikována, čeho se dočkal i zámek.

Bohatý spolkový život, silná role místních autorit, intenzivní společenská participace veřejnosti, jasné sociální rozvrstvení venkovské společnosti. I do roku 1938 /nebo 1945/ probíhal proces likvidace vesnic, který měl své specifické příčiny a vlastní vývoj. Nejednalo se ovšem o násilně prováděné a nepřirozené likvidace sídelních jednotek z vůle moci, ale o součást dlouhodobých civilizačních změn a proměn ve vývoji krajiny. 13. století za vlády Přemysla Otakara II. přineslo německé kolonisty do českého pohraničí, který významně poznamenali charakter a vývoj těchto oblastí. Stavěli vesničky, městečka, komunikace, těžili suroviny, obdělávali půdu, rozvíjeli obchod a řemeslo. Vytvořila se charakteristická hmotná a duchovní kultura, spolu s novým typem obydlí a novými stavebními postupy. K násilným vysídlením docházelo v jednotlivých případech – morová náказа, vyplenění vesnice vojsky, později stavba vodních přehrad a nádrží, modernizace okolí měst, těžba uhlí, vznik vojenských újezdů.

stabilní vývoj vesnice - Češi a Němci žijí vedle sebe

SCHEMA VÝVOJE POČTU OBYVATEL

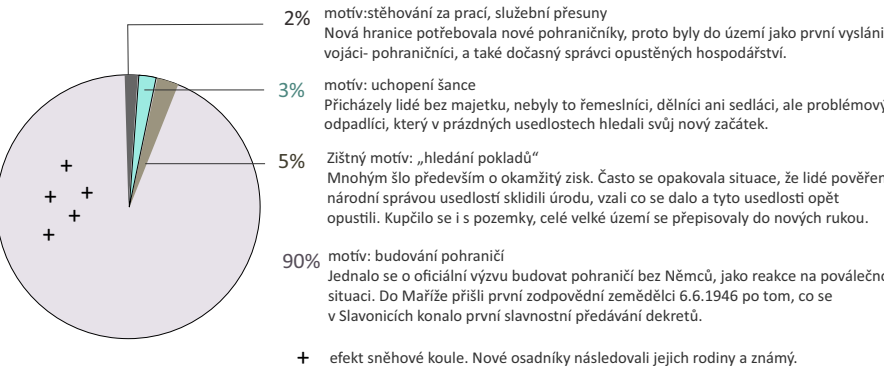

4 Nový začátek Maříže

Okolnosti a motivace příchodu nových obyvatel po roce 1945

Slavonická kronika 1945:
„Přicházeli osídlenci dobří i špatní, leniví i pilní, ale přicházelo jich mnoho i s nekalými úmysly, a ti natropili mnoho a mnoho škod podobně jako partyzánské oddíly Hobzovy.“

V roce 1945 Nastal příliv českého obyvatelstva z vnitrozemí do pohraničí. Většinou to byli zemědělci, dělníci a malorolníci nebo drobní živnostníci z pol. okresu Dačice a sousedních okresů. ONV Dačice schválil již 25. 6. 1945 121 národních správ nad bývalými živnostmi Němců v pohraničí, přičemž z tohoto počtu spadalo celkem 74 ustanovených národních správ právě do Slavonic. V daleko pomalejším tempu se odehrávalo obsazování zemědělských usedlostí. Při jejich zabírání se často vyskytly paradoxní situace, kdy noví osídlenci nějaký čas hospodařili s německými majiteli, kteří prozatím nebyli odsunuti, pokud však nepracovali mimo svůj bývalý statek. Ti, co chtěli v Maříži zůstat a dále hospodařit, neznali místní krajinu, neměli zakořeněny místní vztahy a neměli k místnímu prostředí vztah. Často jim také chyběly zkušenosti s venkovským způsobem života nebo s hospodářstvím. Maříž ale měla štěstí na zodpovědné zemědělce, kteří převzali opuštěná pole a začali na nich s plnou vervou hospodařit. Mařížské obyvatelstvo bylo tvořeno životaschopnou komunitou, která si navzájem pomáhala, zřídila si ve vesnici knihovnu, kino, hospodu, dokonce i divadelní klub, v kterém vystupovali místní „neherci“ a na zámku se pořádali taneční zábavy.

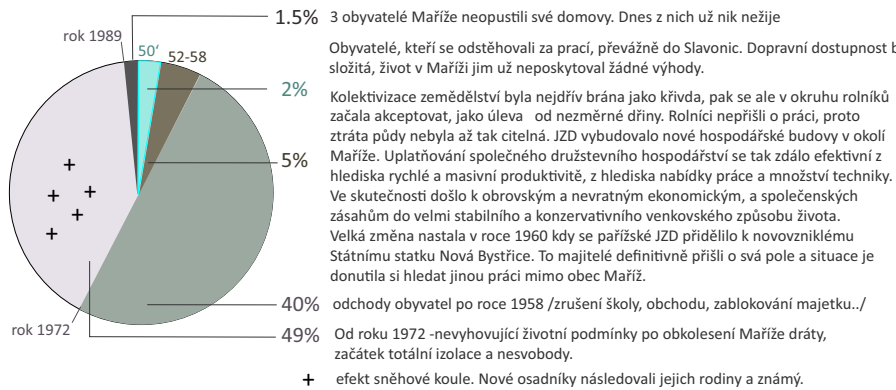
+ efekt sněhové koule. Nové osadníky následovali jejich rodiny a známý.

5 Maříž jako vězení

Krátce po konci 2.světové války se Maříž stala součástí pohraničního pásma, a v roce 1951 kdy se na mapě ČR kreslila čára zakázaného pásma, byla kvůli své poloze, odsouzena k zániku. Nebyl to ale zánik rychlý, formou násilného vysídlení a rozebrání vesnice na stavební materiál, jak tomu bylo u blízké Lěstnice v roce 1952. Pomalé znepřijemňování a znechucování života na pohraničí, neinformovanost obyvatel o situaci, napětí, nemožnost prodat pozemek, zrušení školy, obchodu, dopravního spojení, odebrání zemědělské půdy ve prospěch JZD /později Státní statky Nová Bystřice/, to vše vedlo obyvatele k postupnému opuštění jejich domovů a přesunu do vnitrozemí. Poslední tečkou pro vytrvalce, kteří si i v této nesnadné situaci našli své místo v zanikající vesnici bylo vybudování železné opony v roce 1972. Pět metrů široký, odrátovaný a vysoce střežený pruh, dělící západní svět od východního, vytvořil kolem vsi kruh, jakýsi střežený ostrov, neboli tábor nesvobody. Do vsi byl jenom jeden vstup i výstup – velká železná brána na rozcestníku ke Kadolcu, u které sídlil strážník státní bezpečnosti, a do prostoru se pouštělo po předložení občanky a ověření její správnosti, nebo na propustku. Do obce jezdila pojizdna prodejna, zásobovala lidi tím nejnütnější. Tímto způsobem tam žili dlouhých 20 let 3 domácnosti, celkově asi 6 lidí, které nezlomil ani tento vězeňský způsob života. Na zámku mezitím sídlila ruská armáda, pak i finanční úřad. V roce 1958 si v poschodí zámku udělalo místní JZD sklad obilí a v zámecké kapli garážovalo svoje traktory. Mluví se také o tom, že do roku 1968 se tu konal letní pionýrský tábor pro děti z Prahy a také že se dva okresní funkcionáři postarali o vyřabování interiéru na stavbu svých domů v Dačicích. Jisté ale je to, že od 1968 padl celý majetek do rukou Statků, který nenašel pro zámek lepšího využití, než sklad hnojiv. V 80. letech posloužila polorozpadlá ruina jako kulisa k válečnému filmu a roce 1989 byla velká část zámku rozebrána, nebo stržena.

Okolnosti a motivace odchodu obyvatel po roce 1950

Slavonická kronika 1945:
„Přicházeli osídlenci dobří i špatní, leniví i pilní, ale přicházelo jich mnoho i s nekalými úmysly, a ti natropili mnoho a mnoho škod podobně jako partyzánské oddíly Hobzovy.“

+ efekt sněhové koule. Nové osadníky následovali jejich rodiny a známý.

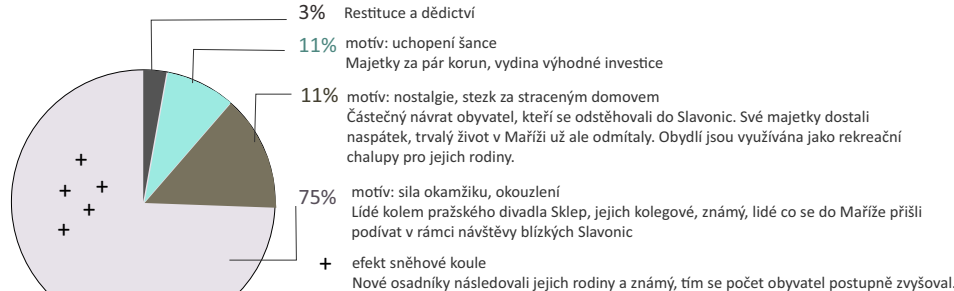
3 1945 – 1.konec Maříže

V srpnu 1945 začala perzekuce a divoké odsuny Němců z území Slavonicka za pomoci spojeneckých vojsk, československé armády a partyzánských oddílů. Maříž byla vystěhovávána partyzánskou skupinou Vladimíra Hobzy 8.6.1945. Každý obyvatel si mohl vzít sebou jedno zavazadlo do 50kg. Kroniky popisují chování Němců jako netečné ke všemu, co se dělo. Na své domy vyvěsili bílé prapory a čekali. V Maříži se jednalo zejména o starousedlíky – zemědělce, kteří byli silně vázáni ke své rodné půdě. Nové osídlování probíhalo téměř zároveň s vysídlováním, co mělo za příčinu paradoxní situace, kdy se v jednom domě sešli starý majitelé s novými. Většina českých novousedlíků se chovala k Němcům slušně. V Maříži dokonce došlo k spřátelení rodin, kdy čeští obyvatelé plně soucítili s osudem starousedlíků. Dovolili jim se do svých domů vrátit, a vzít věci, které při odsunu nemohli vzít: zbylé oblečení, peřiny, nábytky, nebo hospodářské stroje. Celkově se odsun se týkal asi 1/3 území Česka a podle různých odhadů se dotkl 2,5 mil. – 3.5 mil. obyvatel původního předválečného Československa, kteří byli německé národnosti. Odsun znamenal totální ztrátu kulturní a sociální kontinuity vývoje spolupráce Čechů a Němců, naprostou změnu vlastnických vztahů, dokonalé vysídlení venkova v Sudetech, totální propad zemědělství, velký propad průmyslové výroby a dlouhodobý pokles počtu obyvatel ve srovnání let 1930-1950. 1945 – 1960 zmizelo 130 vesnic, 3000 osad a samot, 50 000 neosídlených objektů.

6 Maříž jako kuriozita

Dráty se kolem Maříže odstraňovali o něco později než ve zbytku Republiky /koncem roku 1990/, chopili se toho umělci a divadelníci z Prahy, kteří měli svou základnu ve Slavonicích. Můžeme je nazývat „otci Maříže“, protože nebyť jich a jejich prvotní investice, jak finanční tak časovou, tahle zapomenutá obec by se nikdy nevzpamatovala. Udělali Maříži nové jméno, dokonce značku, a dali její existenci nový smysl. Česká televize odprezentovala krátký televizní spot o Maříži a pak ještě několik „reklam“, které měli nalákat nové osadníky. Na prvních záběrech byl divákovi vyličen smutný osud vesnice, na dalších její vzkršení díky nadšeným umělcům z Prahy. Obrázek to byl idylický, plný emocí, krátký příběh o síle myšlenky, náhody a o okouzlení tímto zapomenutým místem. Po jeho odvysílání se dostavila patřičná reakce a na slavonický městský úřad začali chodit žádosti o její osídlení od mnoha zájemců. Městský úřad při přidělování domů přihlížel hlavně k zájemcům o trvalé bydlení. V první řadě bolo potřeba dořešit vlastnické vztahy a restituce, pak nabídnout pozemky k prodeji. Ale původní obyvatelé už nejevili o toto místo zájem, možná jen malý záchvěv nostalgie jich přiměl ke krátké návštěvě. Po umělcích do Maříže přicházeli další nadšenci a „dobrodruzi“, ale mnozí se hned i otáčejí. Někteří zjistili, že na ně nečeká malovaný domeček uprostřed rozkvetlé zahrádky, ke kterému si jenom vyzvednou klíček, ale zatím jenom tvrdá práce a dřina, než se podaří odklidit stopy dlouhé izolace. Jiní byli zděšení skutečným stavem / krom jiného i nedostatečný příkon elektrické energie, chybějící vodovod a kanalizace/a snad i atmosférou, teda Geniem Loci, který je tak hluboký, až děsí. O Maříž projevila zájem holandská firma, stejně jako podnikatelé z Rakouska, kteří nabídli svou pomoc v revitalizaci vesnice a představili své plány na vybudování rekreačních zařízení. Bylo zřejmé že netradiční podoba vesnice přímo vybízí ke stavbě rekreačních zařízení. Někteří cestovní kanceláře dokonce zahrnuli Maříž do svého programu, a po cestě z renesanční Telče a Slavonic zavezli své klienty k další „pamětihodnosti“, jako by to byla ruina zámku v romantickém parku. Po pár fotkách a obkroužení návsi si turisté zas posedali do autobusu a nechali se odvést daleko pryč.

Okolnosti a motivace příchodu nových obyvatel po roce 1989

+ efekt sněhové koule. Nové osadníky následovali jejich rodiny a známý, tím se počet obyvatel postupně zvyšoval.

přídělová listina

B
894/1947

Osvobozeno od kořků
a poplatků podle § 35
s.č. ze dne 8. V. 1947,
č. 90 Sb.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ - NÁRODNÍ POZEMKOVÝ FOND

Katastrální území:
H a f i z

č. j. K 3164/48-II
země Moravskoslezská
Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství,
pobočka v Znojme
správní okres Dacibice
soudní okres Slavonice

Příná soubor budovateleho programu Gottwaldovy vlády ze dne 8. července 1946 vydává Národní pozemkový fond při ministerstvu zemědělství k dokončení velkého osídlovacího díla tuto

přídělovou listinu,

podle níž se uskutečňuje převod vlastnictví zemědělského majetku novým přídělci, kteří nabývají tohoto vlastnictví dnem převzetí půdy do držby na podkladě dekretu o vlastnictví, vydaných jím ministerstvem zemědělství podle § 5 dekretu prezidenta republiky ze dne 20. července 1945, č. 28 Sb., o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovenskými zemědělci.

Chce se ochránit toto vlastnictví i pro časy budoucí a umožnit zemědělcům zachování a zvelebení přidělené půdy pro další pokolení nejen v zájmu přidělců samých, ale i celé Československé republiky, stanoví přidělcům tato práva a povinnosti:

- 1) Právo přidělové je právo vlastnické, jak je zná obecný zákon občanský, omezené toliko povinností plynoucími ze zákona nebo z ujednání obažených jednáků v zájmu a uvedení do držby, jednak v prohlášení k dekretu o vlastnictví půdy.
- 2) Držba, užívání, povinnosti veřejnoprávní a soukromoprávní, jakož i nebezpečí co do přidělených nemovitostí přecházejí na přidělece dnem přidělu.

ml 2221 47

3) Nemovitosti se přidělují základem prouté všech knihovních zápisů a břemen; na přidělece přejdou jen ty z nich, které usná Národní pozemkový fond za potřebné pro hospodaření na přidělené půdě a budovách a přísl. Výsledky přidělených nemovitostí je odán jen přiděleci.

4) Národní pozemkový fond se po skončení soudních prací a po vyhotovení měřického a písemného operátu a určení postarší o potřebné doplnění pozemkové knihy podle § 22 zákona č. 90/47 Sb.

5) Přiděleci jsou povinni: na přidělených nemovitostech osadit a řádně hospodářit a pečovat o to, aby přiděleným vytvořený zemědělský závod byl ve svém celku nestěsně zachován; státi se členy družstev k podpoře zemědělského podnikání, podrobit svůj majetek opravám prováděným v jejich obci podle výměry nebo souhlasu zákona; přidělené obytné a hospodářské budovy v příslušné výši poplatit, pojistku vinkulovat pro Národní pozemkový fond až do té doby, dokud s ním nebudou řádně vyřešeny, pojistné řádně platit a požárních náhrad pořídit na znovuvstavení poškozených nebo poškozených budov.

6) Přiděleci jsou povinni zachovávat a ochraňovat na přiděleném majetku všechny přírodní krásy a umělecké památky, jakož i přírodní kulturní a umělecké památky a státi se členy družstev k podpoře zemědělského podnikání, podrobit svůj majetek opravám prováděným v jejich obci podle výměry nebo souhlasu zákona; přidělené obytné a hospodářské budovy v příslušné výši poplatit, pojistku vinkulovat pro Národní pozemkový fond až do té doby, dokud s ním nebudou řádně vyřešeny, pojistné řádně platit a požárních náhrad pořídit na znovuvstavení poškozených nebo poškozených budov.

7) Přidělený majetek lze zřídit novou držbou, nájemní, záložní, propachtovat nebo pronajmouti jen se souhlasem Národního pozemkového fondu; právní jednání, na kterém nebyl dán potřebný souhlas, jsou neplatná. Toto omezení postihuje i právní nástupce nabyvatele přiděleného majetku. Toto omezení neplatí:

- a) Jde-li o převod vlastnického práva mezi manželé nebo s rodící na děti a jejich manželé; a nabytí-li vlastnického práva jedna osoba nebo nerovnědání manželé;
- b) Jde-li o zřízení výměny majetku pro svého manžela nebo dítěte a jeho manžela pro rodě;
- c) Jde-li o pronájem, ledaže se pronajímá celá přidělená budova.

Zřítil-li se přidělený majetek do deseti let ode dne, kdy bylo do veřejné knihy pro nabyvatele vloženo vlastnické právo, jest zřítil pro účely Národního pozemkového fondu pro účely, kterýmž má sloužit výsledek budování, rozšíření nebo obnovy zřízení a nabytí, snížení o částku, na kterou fond ocenil dříve trvalý zisk majetku. (§ 23 zák. č. 90/47 Sb.)

8) Přiděleci jsou povinni podle rozhodnutí fondu přenechat přidělený majetek státu, zemi, okresu nebo obci pro veřejné účely, pro které by mohl být majetek vyvlastněn, a to za náhradu stanovenou na základě přidělové ceny (úhrady) se sčítáním na starý majetek v době přenechání; stejně se určí náhrada za přidělený majetek, dojde-li jinak k jeho vyvlastnění. Tuhoto ustanovení nelze použít, uplynula-li ode dne, kdy bylo pro nabyvatele vloženo do veřejné knihy vlastnické právo, dříve než pět let. (§ 24 zák. č. 90/47 Sb.)

9) Úhrada za příděl zahrnuje v sobě dílu úhrady za půdu, stromy, budovy, živý a mrtvý inventář, zásohy, náklady na novou úrodu a bytové zařízení. Přiděleci jsou povinni, pokud úhradu zcela nevyplacili, hradit Národnímu pozemkovému fondu ode dne kdy se ujali držby, 3% úroky do dne zaplacení a 6% úroky z prodáv.

Nedoplatky úhrady zatěžují i bez knihovního zápisu nemovitosti přiděleného majetku zákonem zřízenými právy v pořadí za zákonnými zřízenými právy příslušejícími nedoplatkům na daní výdělkové (všeobecné nebo zvláštní), pozemkové nebo domovní, ale přede všemi jinými zákonnými zřízenými právy, která mají jinak stejný pořadí jako nedoplatky těchto daní. Stejně přednostní právo přísluší až do 20 % celkové úhrady vedlejším příslušenstev, zejména úrokům a úrokům z prodáv, i když jsou starší než 3 roky, úhradám spojeným s vymáháním, jakož i platům učiněným za nabyvatele přiděleného majetku. (§ 25 zákona č. 90/47 Sb.)

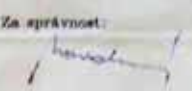
10) Když přiděleci nesplní některé z uvedených povinností, může Národní pozemkový fond provést vhodná opatření, aby vložení podstatky byly splněny. Přiděleci odpovídají v tom směru (pokud jde o spoluvlastnictví) rukou společnou a nerovnědnu za náklady a tím spojené. Pokud-li přiděleci podstatky přidělu úmyslně nebo z hrubé neohlednosti, může Národní pozemkový fond i příděl odněti.

11) Národnímu pozemkovému fondu přibývá právo dodatečně zřídit a knihovně zapsat pozemkové skutečnosti, nebo jiné vhodné opatření zaručující splnění účelu přidělu a řádné hospodaření na přidělené půdě, zejména uměním přidělců podle č. 5 a 6 této listiny, a to podle ustanovení § 26 zákona č. 90 Sb. z r. 1947.

Národní pozemkový fond vydáním této listiny evokuje a souhlasí podle zákona sáznou, aby v pozemkové knize katastrálního území H a f i z
ve vložce č. 128 na přísl. označený usedlost čp. 26
ve výměře na 5 ha bylo vloženo s omezením podle č. 5, 6, 7 a 8 této listiny vlastnické právo k přiděleným nemovitostem pro
Antonína Beneš a
Annu Benešovou každému polovicí

V Praze dne 20. května 1948.

Za správnost:

Zapsáno podle uměření okresního soudu v Dacibicích
ze dne 6/6 1948, č. 894/48 ve vložce 128
katastrálního území H a f i z
Okresní soud v Dacibicích
odd. poz. knih, dne 12 20. 1948 194

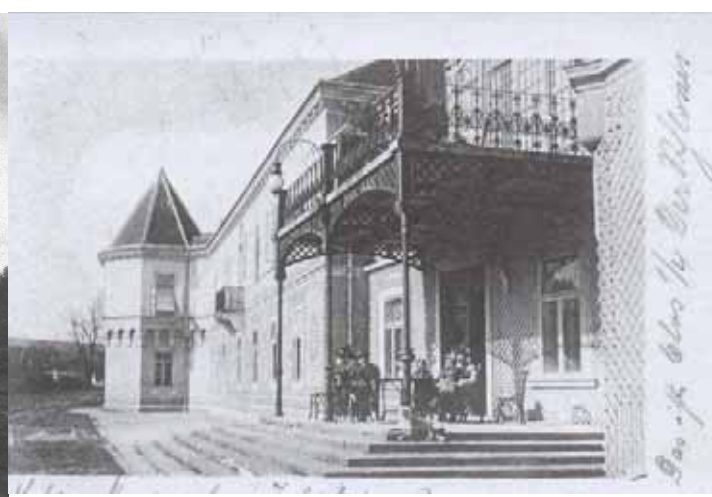
zámek 1920

zámek 1925

zámek 1943

SCHLOSS MAIRES
Post Zlóbings

1839 Obec měla: 1 páleník, 1 hospodský, 1 mlynář, 1 pilař, 1 kameník, 1 pekař, 1 kolář, 1 kovář, 1 krejčí, 1 šenkýř
Cihelna, přádelna, německá veřejná škola – učilo se v ní 35 dětí/i pro Lěštnici a Kadolec/
sýpka /už z r.1780/, palírna /opatřená nejnovějšími stroji- výroba pálenky z brambor/, velký chlév,
mlýn, pila, ovčárna, kaple Panny Marie Pomocnice /r. 1817/

Pozemky	Panských /ha/	Poddanských /ha/
Polí	154	203
Rybníků	20	-
Luk	24	33
Zahrad	2	-
Pustin	20	12
Lesa	107	43
celkem	327	291

Obyvatelé:

muži	ženy	domy	Domácnosti
194	235	64	99

1926 Obec měla: 2 hostinské, 2 obchodníky, 2 truhláře, 2 krejčí, kovář, švec
Obchod se smíšeným zbožím, obchod s ovocem a zeleninou, mlýn, pila, škrobárna, sýpka, kaple, škola,
kovárna, chudobinec

	/ha/
Polí	228
Rybníků	4,6
Luk	42
Zahrad	3,9
Pastvin	7,7
Lesa	103,9
celkem	390
/z toho velkostatku patřilo/	230

Obyvatelé:

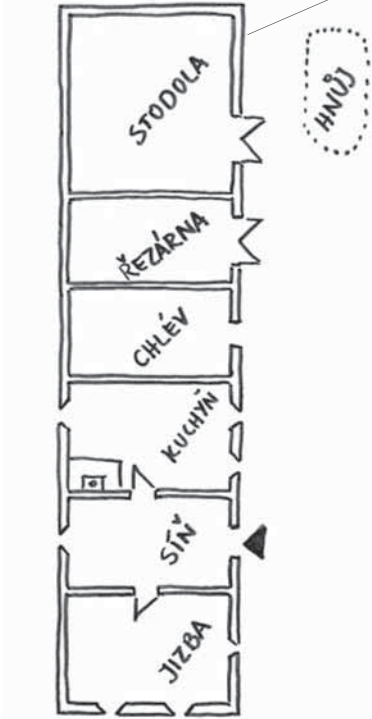
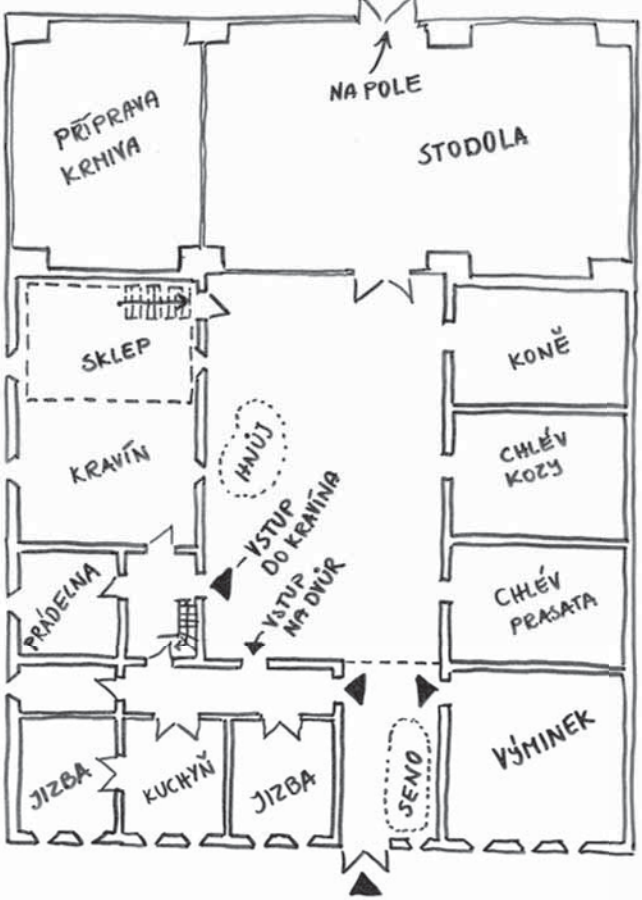
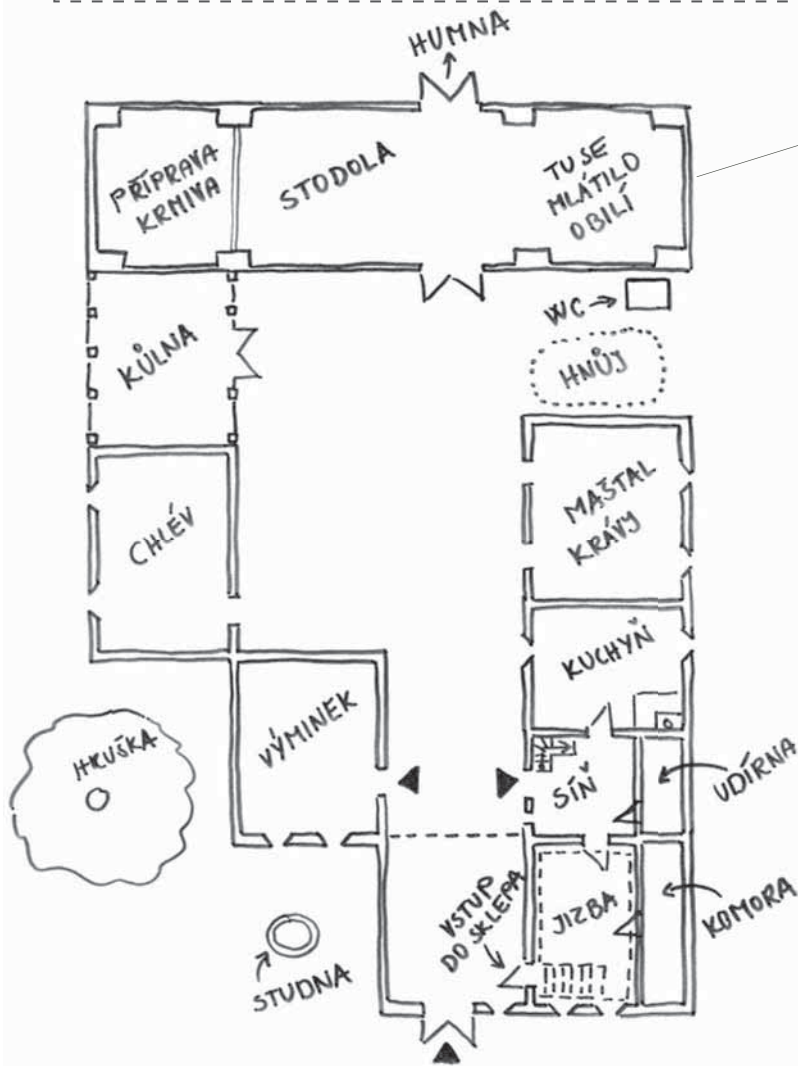
Obyvatelstvo české	Obyvatelstvo německé	Cizozemci	Domy
44	223	22	65

Vybavenost Maříže v roce 1950, ukázky typických půdorysů statků

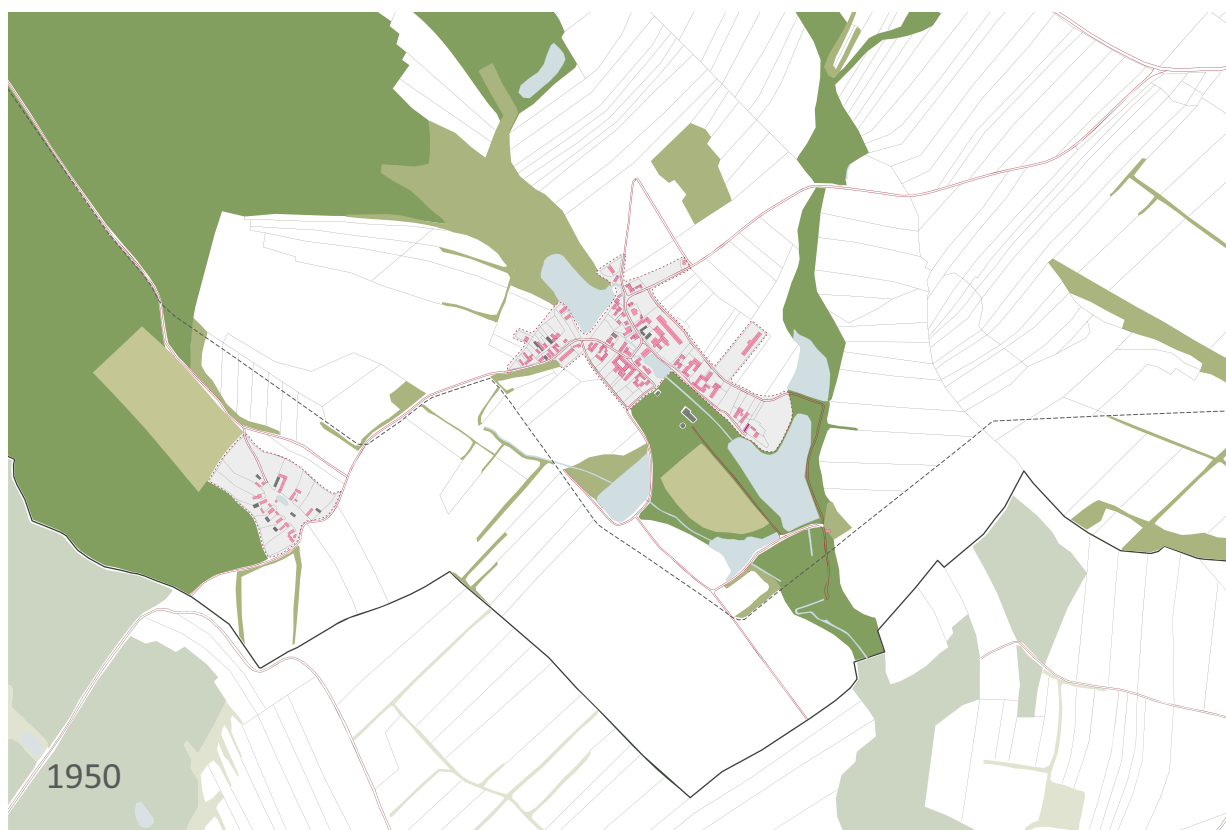
Plochy, které se ve vesnici zastavovali jako poslední, kolem roku 1780. Jednalo se o plochy “zbytkové” v intravilánu vesnice, bez přímé návaznosti na pole a s limitovanou plochou pozemků. V těchto místech vznikali chalupnické enklávy, v kterých žili sociálně diferenciované skupiny- převážně personál mařížského zámku nebo řemeslníci.

Tento typ půdorysu se nazývá 4boký dvůr - vierkant.
Dům je oboustranně obytný, má jedno obytné patro a strohé průčelí, do ulice otočené okapovou stranou.

1839

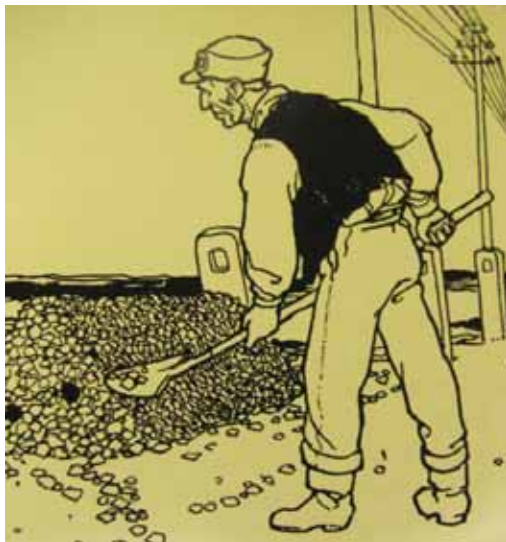
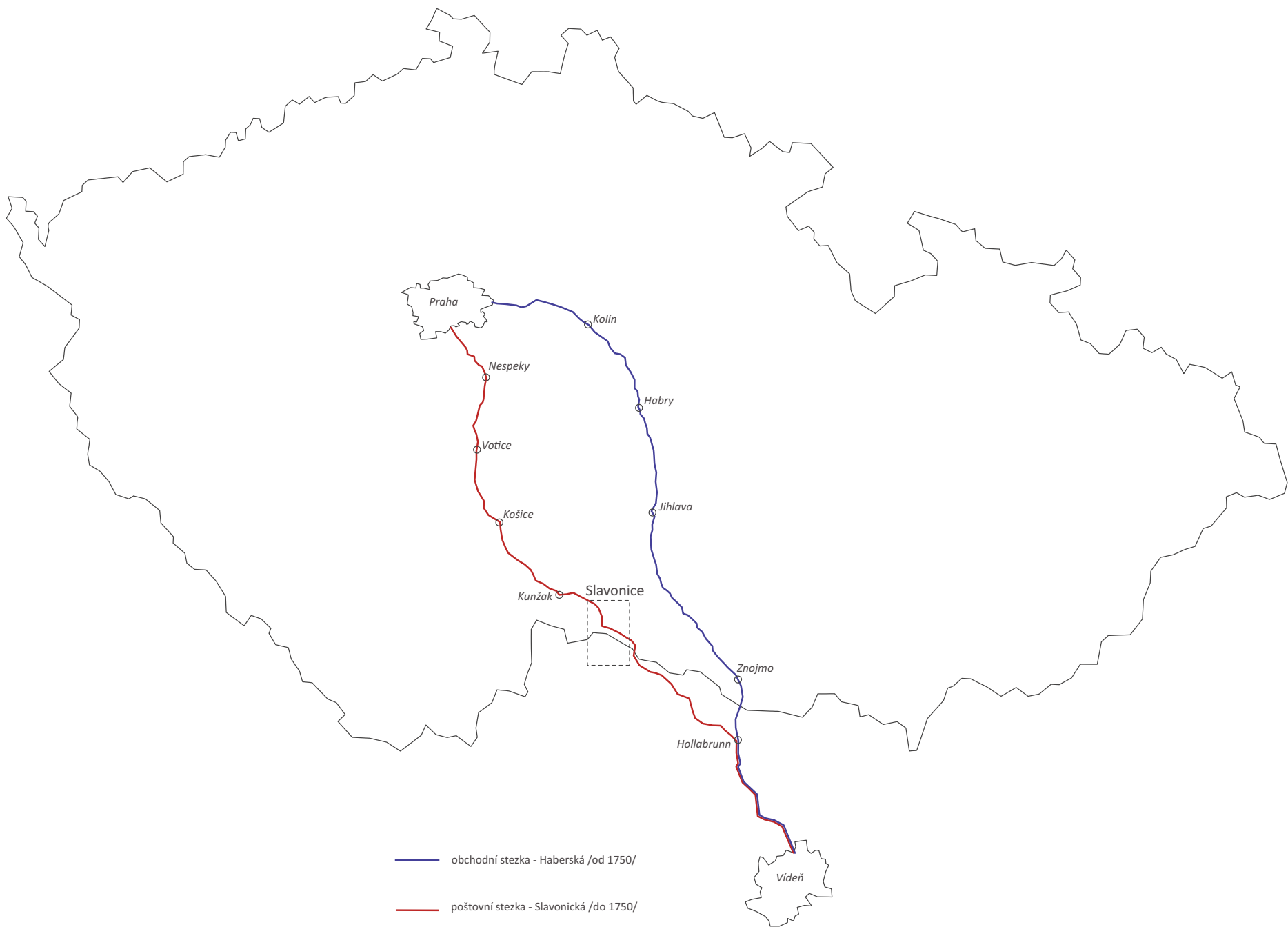
1950

1989

2012

Císařská silnice Praha – Vídeň

Historie:

V první polovině 18. století byl stav zemských silnic značně neutěšený, v některých místech můžeme říci přímo katastrofální. Staré silnice se prakticky nijak neudržovaly, i když byla vydávána různá nařízení – například krajské úřady měly vypracovávat každý čtvrt rok zprávu o stavu silnic a rychtáři měli dokonce každý týden kontrolovat stav cest a silnic v jejich obvodech a zařizovat opravy. Tak jako tak, staré silnice přestávaly stačit stále se rozvíjející obchodní, soukromé a vojenské přepravy. Ve Vídni padlo rozhodnutí vybudovat síť nových umělých silnic a za tímto účelem byla roku 1725 ustanovena silniční komise. Císař schválil návrh komise na zřízení prvních šesti silnic z Vídně a roku 1737 byl vydán nový mýtní patent. V rámci něho byl zřízen silniční fond, do kterého plynula třetina všech soukromých mýt, jejichž systém patent zjednodušil. Patent také určil práci na budování silnic poddaným, kteří bydleli ve vzdálenosti do dvou mil od trasy silnice a také trestancům.

V roce 1739 byly vydány první instrukce pro stavbu silnic. Byla stanovena šířka silnice na 4 sáhy (přes 7 metrů) a rovnoběžně s císařskou silnicí měla vést „letní cesta“ široká asi 2,5m, která měla být používána v suchém období, což se ale samozřejmě nedodržovalo.

V Čechách začala výstavba nových silnic roku 1738 stavbou silnice z Prahy do Vídně. Naplánováno bylo šest silnic z Prahy: do Vídně, Lipska, Vratislavi, Norimberku, Lince a Žitavy. Ne všechny se podařilo realizovat. Výstavba silnic v Rakouském císařství probíhala všeobecně velmi pomalu kvůli vyčerpávajícím válkám s Pruskem. Marie Terezie vydala v 50. letech 18. století několik nových patentů, které stanovily počet nových císařských silnic v Rakousku na 25, jejich šířka byla zvětšena na 5 až 7 sáhů (9 – 12,5m), nejvyšší dovolené stoupání byly 3 coule na sáh (asi 1:24), nejvyšší dovolená hmotnost naložených formanských vozů byla stanovena na 60 centů (3 tuny), přičemž váze musela odpovídat šířka obručí kol. Těleso silnice tvořil štětový kámen rovnaný na pláň, vrstva šterku a pisku. Silnice měly být především narozdíl od těch středověkých maximálně napříměny. Nechyběly odvodňovací strouhy a na křižení s jinými důležitými silnicemi a cestami byly budovány ukazatelé směru. V období panování Marie Terezie spatřujeme také počátek sázení stromů podél silnic. Sázeny mohly být: lípy, ořechy, moruše, ptáčnice, neštěpované ovocné stromy, javory a buky. I když země získala nové moderní komunikace, hned od počátku jejich existence se objevovaly problémy s jejich údržbou, která byla často svěřována do neodborných rukou. Vzhled nových šterkových císařských silnic byl prakticky stejný až do poloviny 20. století, kdy se ve velkém začal používat asfalt.

Existovali vedle sebe dvě důležitá spojení mezi Prahou a Vídní – obchodní silnice Haberská – později přebudována na Císařskou- a poštovní silnice Slavonická- později zanikla, aby ji nahradila Císařská.

Obchodní stezka - Haberská

Haberská stezka byla v provozu nejpозději od doby protohistorické, pravděpodobně však po celý pravěk a v písemných pramenech je cesta doložena od počátku 12. stol. Dálková komunikace se nazývala podle místa svého vyústění z pomezí hvozdu na české straně (myšleno pomezí mezi historickými zeměmi Čechy a Morava - Habry). Sehrála důležitou roli při osídlování a vývoji celého regionu. Za doby Přemyslovců spojovala Znojensko, jako jejich úřední knížectví s Prahou. Vedla od Laa an der Thaya, přes Znojmo, Moravské Budějovice, Časlavice, Římov, Chlístov, Heraldice, Zašovice, Brtnici, Jihlavu a dále do Čech. V historii ale různě měnila svoji polohu.

Po této cestě kdysi soustavně projížděly náklady se zbožím, pochodovala vojska Přemyslovců, husitů, Jiřího z Poděbrad, uherského krále Matyáše, Habsburků a další, která na rozdíl od kupců přinášela mnoho utrpení a škod. Často se po této cestě ubíraly královské družiny. Ferdinand I. Habsburský se svou chotí Annou Jagellonskou se tudy ubíral 27. ledna ze Znojma do Moravských Budějovic a dále na Prahu u příležitosti své korunovace. Karel VI. vyjel 19. června 1723 se svou družinou čítající tisíc vozů a přes tisíc jezdců z Vídně do Prahy po této cestě také ke své korunovaci, která se uskutečnila 5. září. V roce 1805 tudy procházela a plenila Napoleonova francouzská armáda. 14. května 1812 se ubíral po této cestě císař František II. z Vídně do Drážďan, kde se setkal s Napoleonem. 29. září 1835 jel z Prahy do Vídně císař Ferdinand V. O rok později si cestu zopakoval u příležitosti své korunovace na českého krále v Praze.

Do dnešních dnů tato komunikace prošla mnoha změnami. Od úzké rozblácené cesty s vyježděnými kolejiemi, přes prašnou silnici, ke zpevněné vozovce, místy s vydlážděním až posléze v celé délce pokrytou asfaltovým kobercem s dnešním označením I/38 E59.

Poštovní stezka - Slavonická

Poštovní i obchodní stezka tehdy znamenali jedinou možnost relativně bezpečného cestování v kraji plném dravé zvěře a loupeživých band. Kupci a cestující se museli pohybovat po těchto stezkách od jednoho opevněného sídla ke druhému a noc přechkat za jejich branami. Poutníky bylo potřeba ubytovat, nasýtit. Mnohdy vyžadovali nějakou tu zábavu. Také koně a další zvířata potřebovala „servis“. Bylo třeba řemeslníků a zemědělců, kteří produkovali nadvýrobu. To vše samozřejmě přinášelo sídlům, které leželi na těchto trasách, zisky a umožňovalo jejich další rozvoj. Přítomnost takové stezky byla pro kraj cennou devizou.

Slavonice leželi přesně v půle cesty mezi Vídní a Prahou a právě tu byla významná přeprahací stanice poštovní stezky – zřízena v roce 1526 a v roce 1560 rozšířena i o pravidelné vozové spojení. Tá u sebe koncentrovala obchodníky a kupce z daleké ciziny, projížděli tudy významné náklady, poklady a také myšlenky a tvořivost renesance, která zanechala na Slavonicích svůj významný otisk - Slavonické kulturní a architektonické dědictví. Bohužel se tato cesta stala časem nerentabilní (hospodářsky nevýhodná) a byla přeložena. To znamenalo nejenom pro Slavonice ale celý okolí kraj citelný hospodářský úpadek.

Blízkost Slavonic - veškerá vybavenost, služby, pracovní příležitosti. "Slavonice jsou Prahou Maříže"

Územní systém ekologické stability - lokální, s bohatými biotopy. Systém rybníků je jejich důležitou součástí.

Přírodní park Česká Kanada, s vysokou kvalitou životního prostředí - součást celoevropského systému biotopů - GREEN BELT. "Kde hranice rozdělují, tam příroda spojuje"

GREEN WAY - významní evropská cyklostezka, páteřní trasa Praha - Vídeň, spojuje místa přírodně, kulturně i historicky cenná. V Maříži to jsou: Trojmezí a trosky zámku

Autorská keramika Maříž - provozuje dílnu, prodejnu, restauraci, ubytování, rekreační posezení Oáza Maříž. Je to významná celoroční atrakce a nový symbol vesnice.

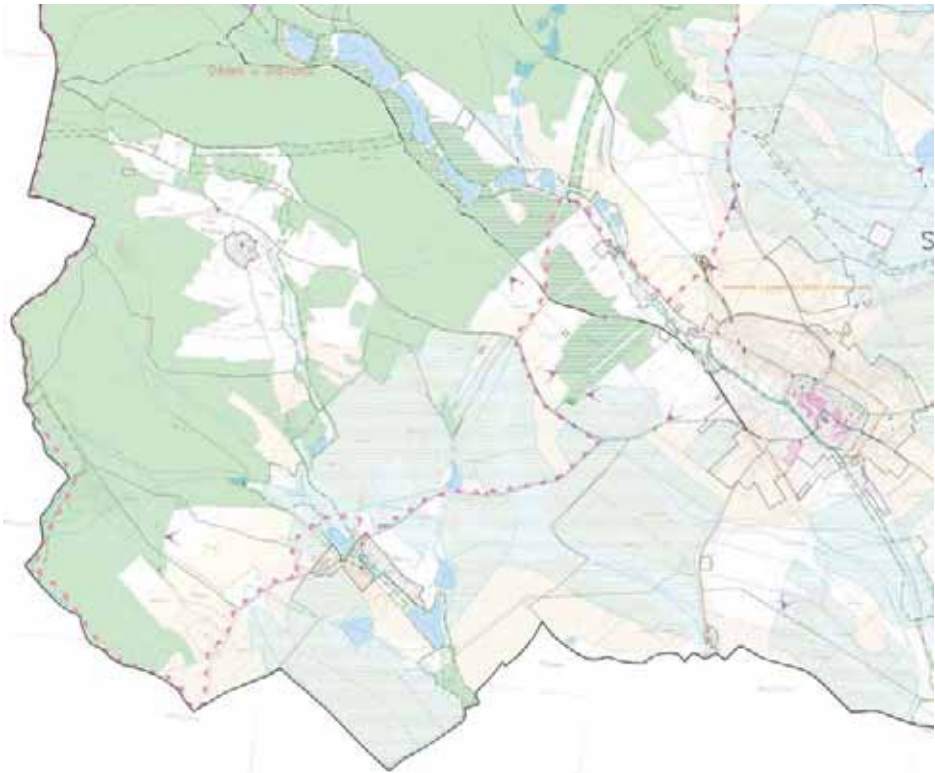
Obyvatelé Maříže tvoří mezinárodní komunitu převážně umělců z Prahy a Vídně, také podnikatelů, a dalších vysokoškolsky vzdělaných lidí. Mají mezi sebou dobré vztahy.

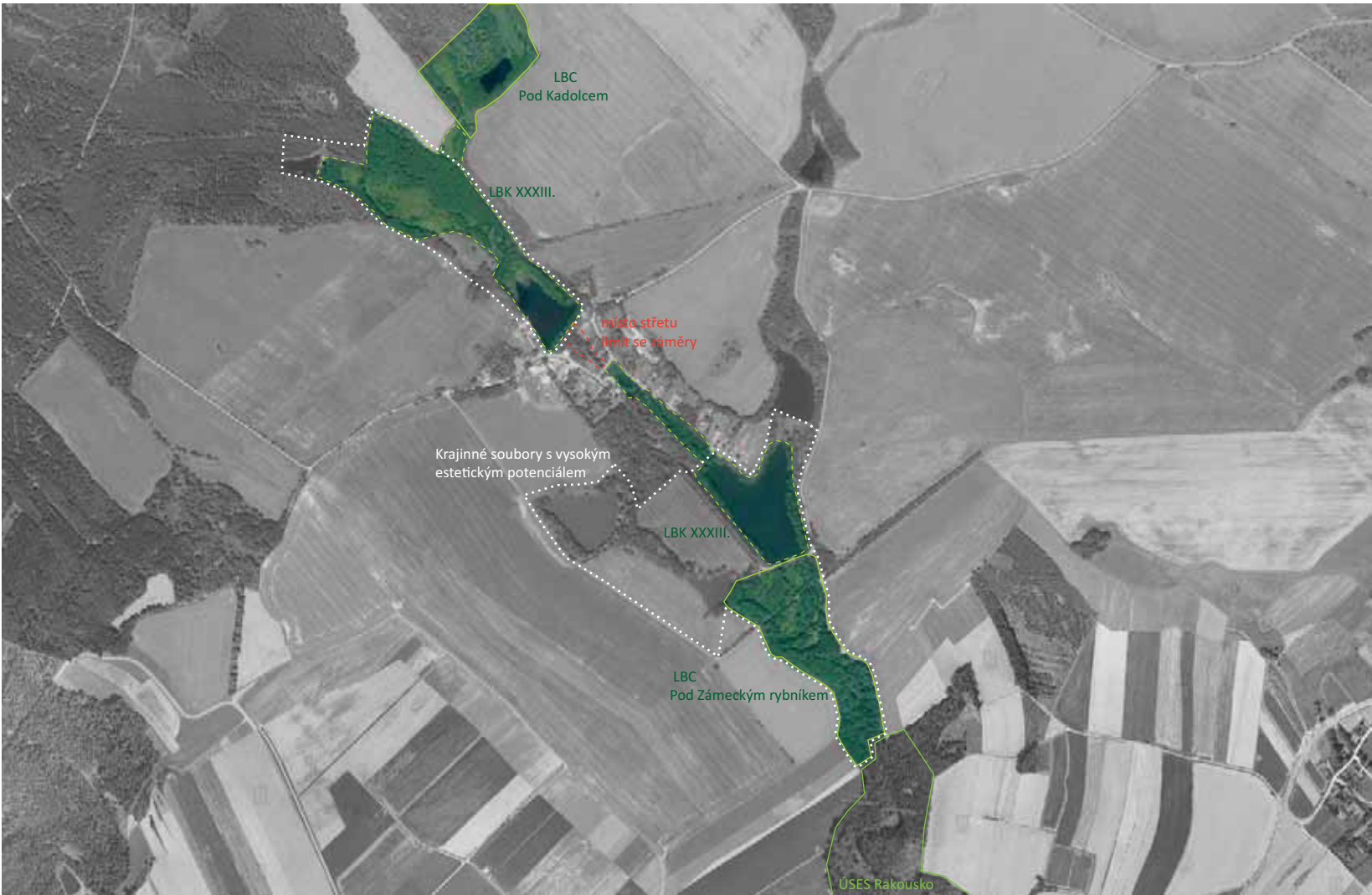
GENIUS LOCI Maříže je umocněn viditelnými stopami její minulosti - ruinami venkovských domů a zámku. Přesto je to místo atraktivní a inspirativní.

Přeshraniční mezinárodní spolupráce Česko - Rakousko, založena na přeshraničních programech je podporována celoevropskými i místními organizacemi a spolky

	Přírodní park
	Památný strom
	významný krajinný prvek registrovaný
	Přeměněná chráněná plocha
	Plochy ekologického systému ÚSES
	Plochy rekreačního systému ÚSES
	Plochy lesnického systému ÚSES
	Místně významná území
	významný ekosystém
	Místní rozvojová území
	Místní zóna
	Národní přírodní památka
	Plocha 1. třídy ochrany
	Plocha 2. třídy ochrany
	Lesy ochranné a estetického účelu
	Lesy hospodářské
	Místní lesy a parky
	významný výhledový bod, estetické pohledy
	Lokalita s významnou zátěží
CIVILIZAČNÍ HODNOTY	
	Kulturní hodnoty a starosty
	Cyklostezky
	Hřbitovy

ÚSES – územní systém ekologické stability
Zpracováno podle UAP Dačice

Území je charakteristické harmonií přírodního a kulturního prostředí s významnými prvky kulturně-historických hodnot. Není výrazně zatíženo vysokým podílem civilizačních prvků (dopravy, inženýrské sítě, apod.) Důležitým prvkem je vysoký podíl přirozených vodních toků a počet drobných vodních ploch. Na území se nachází zvláště chráněná území, významné krajinné prvky, památné stromy. O kvalitě krajiny jako celku a zejména jejích krajinařských hodnot svědčí vyhlášení tří přírodních parků, které zahrnují celou západní a severozápadní část území.

Ekologická stabilita území je v průměru vysoká, ekologicky stabilní plochy jsou tvořeny převážně lesními komplexy na západním a východním okraji území. Území má charakter kotliny se zalesněnými okraji, je tu vybudováno velké množství drobných vodních ploch, které zde spolu s trvalými travními porosty zvyšují diverzitu území, kde je zastoupení lesních porostů nízké. Z hlediska ekologických hodnot jsou důležité drobné lokality v rámci kulturní, odlesněné krajiny - přechodové prvky mezi zastavěným územím a zemědělskou půdou tvořenou drobnou drážbou - sady, zahradami...

3km od Maříže prochází regionální biokoridor. Jeho součástí jsou regionální biocentra o minimální rozloze 3ha a vzájemné maximální vzájemné vzdálenosti 700m. Souběžně s ním jsou vymezeny lokální biokoridory po jeho jižní a severní straně, které se s ním spojují na Rakouské straně. Podélnou osou Maříže prochází lokální biokoridor vymezený podél toku Mařížského potoka, který má v katastrálním území Maříže své dvě biocentra: Pod Zámeckým rybníkem /5,1ha/ a Pod Kadolcem /4,5ha/.

Charakteristika:

LBC Pod Kadolcem: Vodní plocha s navazujícími loukami a mokřady /olšiny, litorál, rákosiny/. Biocentrum je tvořeno malým rybníkem s vyvinutými mokřadními společenstvy rákosin a vyšších ostříc. Podmáčené nivní louky jsou v různém stupni obhospodařování, s vysokým zastoupením přirozených druhů. Lesní porosty jsou tvořeny borovicí černou. Návrh opatření: Při obnově mýtné borové kmenoviny vytvořit porost se zastoupením buku a jedle. Přirozená dřevinná skladba- bez zásahu. Rybník- bez zásahu, louky na sušších enklávách využívat extenzivně – pastva. Vyloučit chemické ošetřování a hnojení.

LBC Pod Zámeckým rybníkem: Podmáčená niva s mokřadními loukami a náletovými olšinami. Bývalý rybník a sukcesní nárosty olše s bohatými remízky křovitých vrb. V nivě jsou patrné náplavy sedimentů ze Zámeckého rybníka. Lem severní části biocentra tvoří pozůstatky břehových porostů bývalého rybníka. Porosty tvoří olše, dub, habr, babyka, bříza. Bohatý křovinný podrost tvoří trnka, střemcha hroznovitá, šípek, jáva, líska, jeřáb ptačí, vrby. Silná ruderalizace. Návrh opatření: Olšina- bez zásahu, luční porosty kosit.

LBK XXXIII: Kompaktní lesní porosty v nivě potoka. Nelesní, široká plochá niva s navazujícími podmáčenými loukami až mokřady. Lesní porosty – olšiny a navazující smrkové porosty pod hrází rybníka. V nivě potoka rozvolněná olšina podél přirozené meandrujícího toku. Na nivě potoka navazuje silně podmáčená až mokřadní louka. V podmáčené nivě bohaté porosty blatouchu bahenního a potočnice lékařské. Na navazujících porostech dominuje lesknice a sitina. Návrh opatření: Louky extenzivně kosit, nehnojit, nepoužívat chemické prostředky. Olšiny podél toku- bez zásahu. Při obnově zajistit podíl buku a jedle. Zachovat přirozenou druhovou skladbu.

Funkčnost LBK a LBC: Druhá skladba stávajících porostů v těchto místech nezaručuje v současnosti nároky na ekologickou stabilitu- není funkční. Je potřeba počkat do obnovy porostu, kdy se druhová skladba dá změnit na druhovou skladbu blízkou přirozené. Převedení na porosty se skladbou blízkou skladbě přirozené však nebude možné během jednoho obmytí, půjde tedy o dlouhodobý proces. Přeměnu druhové skladby lze v některých případech začít okamžitě. Obnova porostu se bude řešit jednotlivým nebo skupinovým výběrem. V praxi obnova přirozeného porostu znamená: zvýšení zastoupení buku, jedle, kleny, podíl smrku by neměl přesáhnout procento zastoupení v dané přirozené skladbě, neměli by být použity dřeviny nepůvodní, jako modřín, douglaska, jedle obrovská, dub červený apod.

Těžiště plochy ÚSES na území Maříže spočívá na lesní půdě. Obnova a plná funkčnost lesních skladebních částí je časově velice náročná, protože důraz bude kladen i na věkovou rozmanitost porostů. Bude potřeba použít šetrných lesních technik obnovy a výchovy porostů. Luční společenstva je nutné obhospodařovat, pravidelně kosit. Břehové porosty je nutné zachovat v maximální míře po obou březích vodního toku. Luční porosty jsou navrhovány převážně v porostech konvergentních svahů, svažitéch ploch a ploch ohrožených erozí, případně v návaznosti na vodní plochy a toky.

Přírodní unikáty Maříže

- Modřínová alej dlouhá 250m, ze 160ti kusů modřínu opadavého, starého kolem 110let.
- 4 duby letní, staré 400-500let s průměrem kmene 105 cm.
- Skupina červenolistých buků a kaštanů

Celé okolí Maříže tvoří zemědělská orná půda, která byla i počas studené války a po vybudování železné opony intenzivně využívána. Severozápadně od Maříže je hranice přírodního parku Česká Kanada, který se v pohraničních oblastech úplně vylidnil a tím se zde po mnoho let zachovalo zdravé a čisté životní prostředí. Právě jeho část v okolí Jindřichova Hradce spadá do oblasti chráněného území Greenbelt.

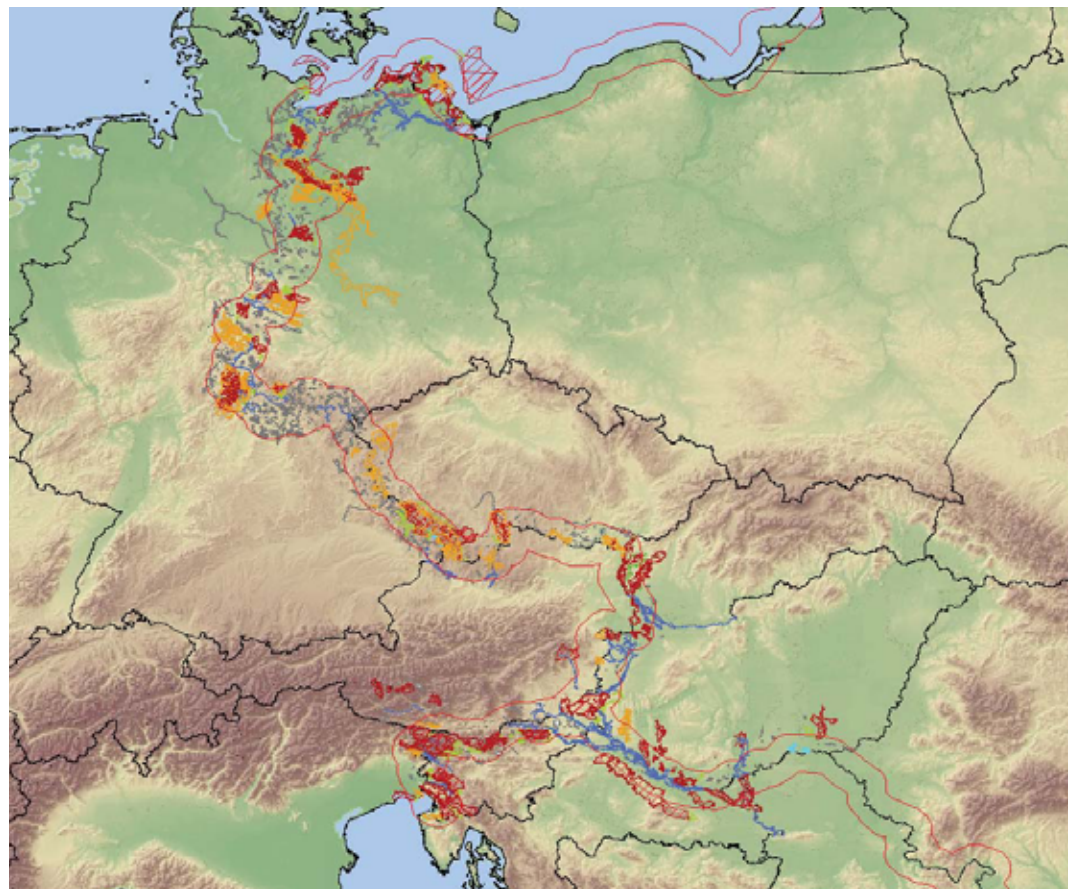
Česká Kanada

Česká Kanada je přírodní park v jihovýchodních Čechách rozprostírající se jihovýchodně od Jindřichova Hradce, ohraničený přibližně městy Kunžakem, Českým Rudolcem, Slavonicemi, Novou Bystřicí a Horní Pěnou u Jindřichova Hradce. Právě pro přírodní charakter krajiny, početné vodní hladiny a rozsáhlé lesní komplexy, i pro poněkud sychravější podnebný ráz, je tato oblast nazývána Českou Kanadou. Po geomorfologické stránce krajina náleží především jihozápadnímu cípu Javořické vrchoviny, severozápadní část tvoří Jindřichohradecká pahorkatina, která na jihozápadě navazuje na třeboňskou pánev. Větší část oblasti pokrývá kopcovitá a silně zalesněná žulová Novobystřická vrchovina, která na severu navazuje na masív Českomoravské vrchoviny.

Přírodní park Česká Kanada (vyhlášen roku 2004 o současné rozloze 283 km²) sleduje zachování maxima přírodních krás a hodnot a vysoké kvality životního prostředí. Má mimořádný význam v územním systému ekologické stability a v neposlední řadě jsou důležité i jeho vodohospodářské funkce. Nejvýznamnějšími vodními toky jsou Koštěnický potok, řeka Dračice a Hamerský potok. Českou Kanadou také probíhá hlavní evropské rozvodí Labe-Dunaj. Nejvyšším vrcholem České Kanady je Vysoký kámen (738 metrů nad mořem), průměrná nadmořská výška se pohybuje mezi 550 až 650 metry. K západnímu okraji České Kanady se přimyká menší přírodní park Homolka - Vojřův, který dále na západ a jihozápad přechází v CHKO Třeboňsko. Na severovýchodě hraničí Česká Kanada s přírodním parkem Javořická vrchovina.

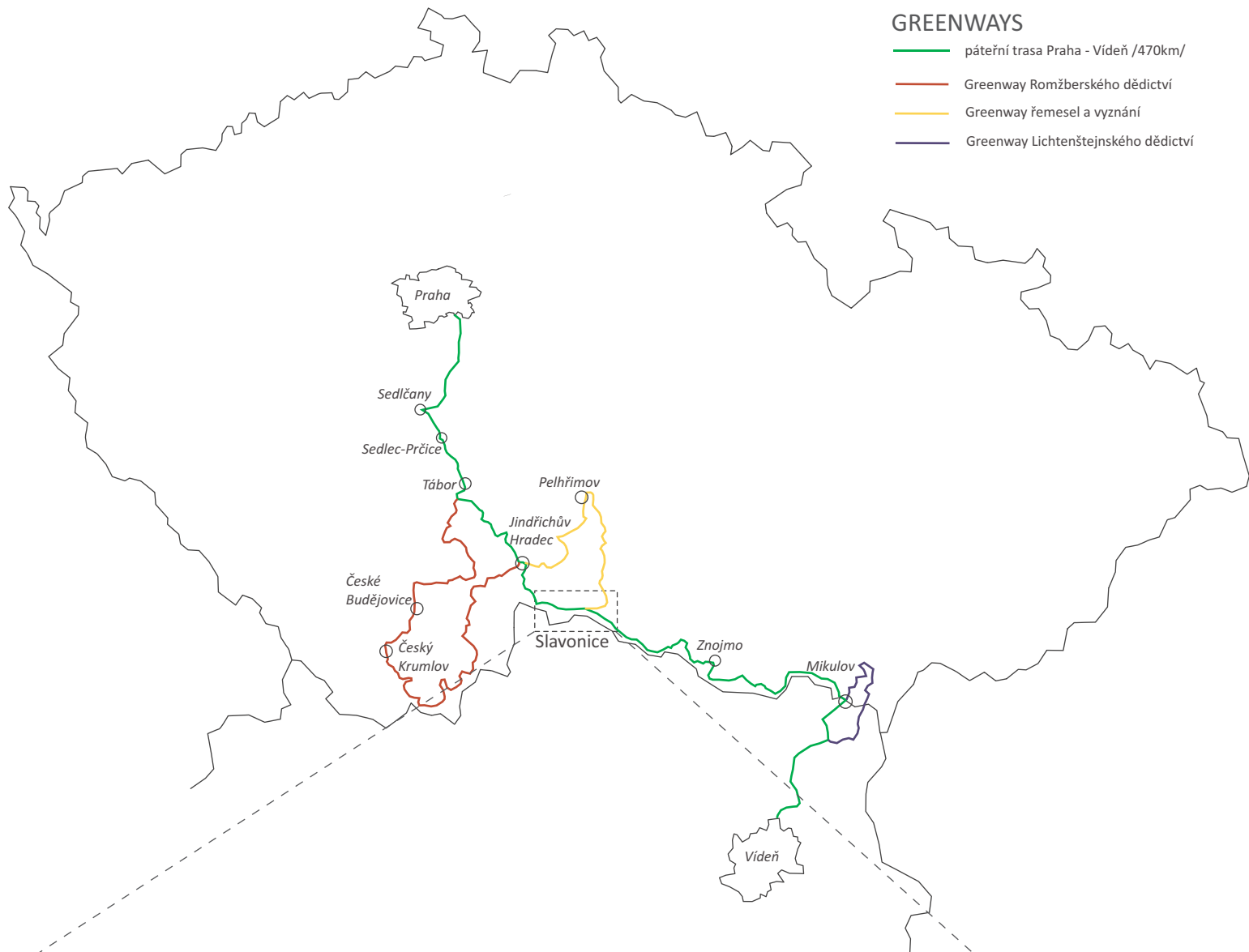
European GREEN BELT

- Ochrana a zhodnocení nejdelšího systému biotopů v Evropě
Místní populace má často ambivalentní vztah k bývalé Železné oponě. Lidé žijící v pohraničí byli v porovnání s ostatními obyvateli ve větší míře ovlivnění hraničním režimem, ztrátou příbuzných, domovů, zemědělské půdy a svobodného pohybu. Pohled na minulost je otázkou osobního rozhodnutí. Někteří lidé nechtějí, aby se jim hranice připomínaly, jiní mají potřebu o ní vyprávět a považují projekt Zeleného pásu za možnost vypořádat se s minulostí. Zavedení trvale udržitelného cestovního ruchu (jako je pěší turistika ve Wartburgu) může mít pozitivní důsledky na akceptaci ze strany místní populace jako i na posílení samotného regionu.
Železná opona rozdělovala východní a západní Evropu bezmála 40 let, přičemž přerušila kontakty mezi lidmi na obou dvou stranách. Opuštěné příhraniční oblasti obsadila příroda. V současnosti spojuje člověka poskytl přírodě velikou příležitost: Oblast železné opony nebyla rozbržděna cestami, nedošlo k intenzivnímu využívání krajiny, výstavba lidských sídel byla v hraničních oblastech omezena na minimum a tak se zachovaly biotopy vzácné v celé Evropě, jako například pobřežní biotopy, přírodní záplavová území, rozsáhlé travnaté oblasti a pastviny, vřesoviště, močály, rozsáhlé přírodní lesy a oligotrofní jezera. Jedním z nejdůležitějších výsledků této izolace bylo zachování gigantického a skoro nedotknutého koridoru protínajícího celou Evropu. Tento koridor by se mohl stát ještě důležitějším pro migrující druhy a to z důvodu globálního oteplování. Ochrana Zeleného pásu pomáhá nejen přírodě ale přispívá i k zachování přírodního a kulturního dědictví a poskytuje nám možnost vyrovnat se s evropskou minulostí.

Jak Slavonicko zobrazují turistický průvodci

GREENWAYS

- páteřní trasa Praha - Vídeň /470km/
- Greenway Romžberského dědictví
- Greenway řemesel a vyznání
- Greenway Lichtenštejnského dědictví

Cyklistické trasy obecně

Cyklistické trasy v Česku jsou značeny od roku 1997 speciálním turistickým značením Klubem českých turistů. V obcích a v oblastech s velkým významem dopravní a rekreační cyklistiky jsou cyklotrasy vedeny přednostně po stezkách pro cyklisty- těch je v Čechách nad 2000km. Těch, které jsou vedeny po vozovce jiných komunikací se slabším nebo vyloučeným motoristickým provozem, nebo ve vyhrazeném jízdním pruhu je 33 000km. Zásadami pro navrhování cyklotras je celková srozumitelnost sítě, přímost Popularita cyklistiky a cykloturistiky roste z roka na rok. Je to způsob, jak aktivně trávit volný čas a také kombinace zdravého pohybu, poznávání i společenského vžití a přitom příjemný kompromis mezi přesouváním po vlastních a jízdou autem. Všechny vjemy z prostředí jsou na kole bezprostřednější a intenzivnější, než pozorováním přes okýnko auta. Čím dál tím víc rodin, jednotlivců nebo párů upřednostňuje dovolenou na kole před pobytovými zájezdy k moři. Pro cyklo-dovolenou je důležitá dobrá a kvalitní síť bezpečných tras pro kola. Mnohé lokality, kdysi populární pro svoji krásu a jedinečnost jsou dnes kvůli zvýšení provozu na silnicích nekomfortní, nebo dokonce nebezpečné. Řešením by bylo vybudovat samostatnou cyklotrasu, která nebude součástí vozovky. V demokratické společnosti musí zákon zajistit bezpečné komunikace pro cyklisty na každé cestě v extravilánu i v intravilánu. Tomu odpovídá národní strategie rozvoje cyklistické dopravy a mnohé další průvodní programy. Důležitá je i doprovodná cyklistická infrastruktura, tj. vybavení, které uspokojí všechny věkové skupiny a skupiny s různým požadavkem na komfort. Kvalitní služby a 'střecha nad hlavou' jsou symbolem komfortu při několikadenních cyklozájezdech. Někomu může stačit po celodenní jízdě kemp s bufetem, někdo vyžaduje wellness služby a restaurace. Právě pestrost této nabídky a dobrá informovanost turistů o možnostech v lokalitě, ovlivňuje její návštěvnost.

Evropská síť cyklotras

EuroVelo, evropská síť cyklotras je projektem Evropské cyklistické federace (ECF). Projekt rozvíjí 12 trans-evropských cyklotras s celkovou délkou na 66 000 km (45 000 km tras je již zrealizovaných) spojujících všechny země Evropy a jeho podstatnou část tvoří již stávající státní regionální a místní cyklotrasy.

Regionální cyklistika: Jindřichohradecko – Česká Kanada

V jižních Čechách by si měl na své přijít snad každý. Hustá síť stezek umožňuje jízdu krajinou v ideálním tempu, s možností prozkoumat bohatost regionu – jeho historii, přírodu, kulturu i tradice. Podél česko-rakouských hranic v oblasti zahrnující Slavonice, Novou Bystřici, Chlum u Třeboně a České Velenice byla v posledních několika letech vyznačena rozsáhlá síť cyklotras a na jejím rozšiřování se stále pracuje. Terén je zde jen mírně zvlněný, trasy vedou hustými lesy a po cestě je řada rybníků a vodních toků, kde je možné si odpočinout a vykoupat se. Výhodou je i možnost projet se na kolech na druhé straně hranice. Přechody pro cyklisty jsou v Chlumu u Třeboně /Litschau/, Halámkách /Neu Nagelberg/, Českých Veleticích /Gmund/, Nové Bystřici /Grametten/ a Slavonicích /Fratres/. Celou oblast protíná dálková cykloturistická mezinárodní trasa Greenway Praha- Vídeň. Oblast je pro svou specifickou oblíbená u cyklistů – objevitelů, protože v ní mohou najít mnohé zapomenuté zákoutí.

Greenways

Zelené stezky jsou trasy, komunikace nebo přírodní koridory, využívané v souladu s jejich ekologickou funkcí a potenciálem pro sport, turistiku a rekreaci. Přinášejí užitek v oblasti ochrany přírody a kulturního dědictví, zlepšují možnosti pro dopravu, rekreaci a turistiku, jsou výzvou k zdravějšímu životnímu stylu a udržitelnému využívání místních zdrojů. Zelené stezky vedou občany, zastupitele, úřady a podnikatele ke společnému plánování a zlepšování života v jejich obci a komunitě.

Greenways Praha Vídeň je síť stezek a tras pro cyklisty, pěší, jezdce na koních či vodáky. Páteří je dálková cyklotrasa, která prochází rozmanitými regiony mezi těmito dvěma evropskými metropolemi a spojuje místa přírodní, historicky a kulturně zajímavá a cenná. Na páteřní trasu navazují tematické okruhy - Greenway Rožmberského dědictví, Greenways Lichtenštejnského dědictví či Greenway řemesel a vyznání. Citace z cyklistického průvodce:

Z Nové Bystřice pojedete po cyklotrase č.32 mírně zvlněnou krajinou až k monumentálnímu kostelu Nejsvětější Trojice, na který dříve navazoval i rozlehlý klášter, podle něhož získala jméno zdejší vesnice. Za Klášterem vstupuje silnice do lesa a vás čeká stoupání ke zřícenině Landštejn a za ní klesání do Starého Města pod Landštejnem. V kopci za Starým městem odbočíte po cyklotrase č.1003 směrem na Maříž. Na této lesní silnici minete kamenný patník vyznačující historickou zemskou hranici Čechy – Morava – Rakousko /odtud název zdejšího kraje- Trojmezí/. Z Maříže pokračujete dále po cyklotrase č. 1003, která se kousek před Slavonicemi napojí zpět na cyklotrasu č.32. Odtud se vám otevře pohled do mělkého údolí, ve kterém leží perla renesance – město Slavonice.

Maříž v této síti

Do 3km vzdálených Slavonic vede 5 populárních a často navštěvovaných cyklotras /vyjímaje Greenway/: Cyklotrasa č.16 Slavonice – Příbyslav, č.48 Hevlín – Slavonice, č. 1004 Telč – Slavonice, č. 1003 Slavonice – Rakousko. Maříži chybí značené propojení její hranice s hranicí Rakouska. Jen málo který průvodce povede cyklisty přes polní cestu, kolem zaniklé Leštnice. 90% všech cyklomap doporučuje přechod Fratres- tedy bývalý velmi frekventovaný hraniční přechod pro motoristy. Ten ale nenabízí tak hodnotné prostředí, jako klikatá bloudivá cesta z Maříže. Hned na druhé straně se dá jednoduše napojit na Rakouskou cyklotrasu do Rudolze. Maříž leží blízko frekventované trasy 32 ze Slavonic do Starého města pod Landštejnem, na odbočce 1003 k historické hranici Trojmezí.

„Cyklistika je přirozená lidská mobilita. Zjednodušeně na ni může být nahlíženo jako na více efektivní způsob chůze.“

Jezdecká stezka : Lichtenberg – Telč

Tato stezka o celkové délce 120km /60km na české straně, 60 na rakouské/ je pro milovníky několikadenního putování v sedle. Projekt vznikl v roce 2005 a pořád se rozšiřuje. Po cestě je k dispozici kolem 20 jízďáren, jezdeckých stanic, farem, veterinář, podkovář, a samozřejmě jsou úvaziště. Hranice se přechází právě v Mařizi, kde je jezdcům k dispozici ubytování i ustájení koní /V Oáze Mařiz/.

„ V kopci za Starým městem odbočíte po cyklotrase č.1003 směrem na Mařiz. Na této lesní silnici minete kamenný patník vyznačující historickou zemskou hranici Čechy – Morava – Rakousko /odtud název zdejšího kraje- Trojmezí/. Z Mařize pokračujete dále po cyklotrase č. 1003, která se kousek před Slavonicemi napojuje zpět na cyklotrasu č.32. Odtud se vám otevře pohled do mělkého údolí, ve kterém leží perla renesance – město Slavonice.“

Zimní běžecká trať

ZBT 01 je určena pro klasiku a vede: Staré Město pod Landštejnem - Trojmezí - Mařiz - Slavonice a zpět přes Kadolec - Trojmezí - Staré Město p.L. v délce 16,8 km

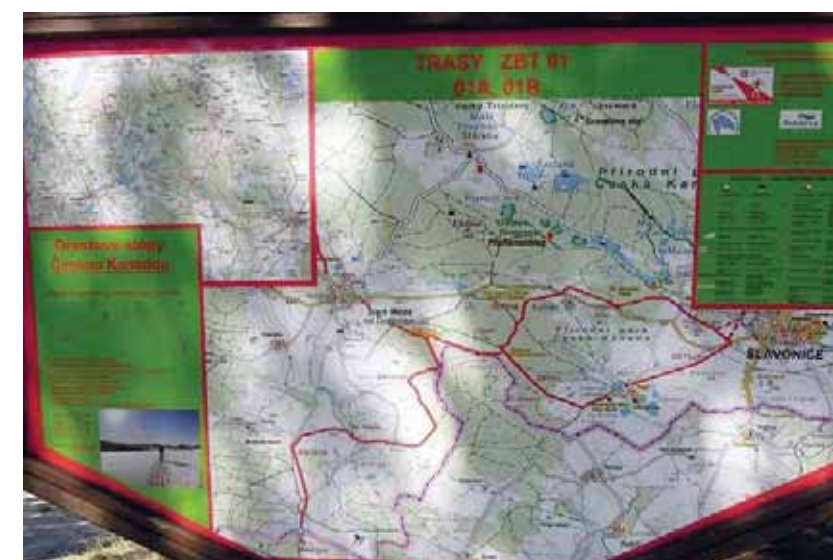
GRASEKOVA STEZKA / SLAVONICE

Trvale udržitelný cestovní ruch

Většina lidí se těší z přírody a ráda podniká dlouhé výlety za jejím poznáním, přičemž ne vždy respektuje přírodní podmínky a místní populaci. Trvalo udržitelný cestovní ruch se snaží snížit vlivy na životní prostředí a místní kulturu a zároveň pomoci zajistit příjmy a zaměstnanost. Zelený pás představuje mimořádně různorodou část evropských přírodních struktur. Lidé zajímající se o kulturu a přírodu se mohou dozvědět více o evropských dějinách a o tom, jak využití krajiny v minulosti formovalo krajinu a jaké stopy v ní zanechalo. Cílem trvale udržitelného cestovního ruchu podél Zeleného pásu je přivést návštěvníky k pokladům Zeleného pásu bez toho, aby je poškodili. Tak může přispět k regionálnímu rozvoji těchto znevýhodněných regionů a zvýšit tak povědomí o přírodních hodnotách a o potřebě jejich ochrany.

Turistické značení v blízkosti Mařize

Graselova stezka

Graselovy stezky vedou po obou stranách rakousko- česko hranice, územím mezi rakouským Raabsem a Kautzenem a mezi českou Novou Bystřicí a Novými Sýrovcemi. Tvoří sedm výletních okruhů kolem obcí a měst – Raabs (10,5 km), Karlstein (34,5 km), Dobersberg (46 km), Slavonice (23 km), Český Rudolec(9 km), Vratětin (7 km), Nové Sýrovce (10 km) a Nová Bystřice (29 km). Hranici překračuje stezka ze Slavonic, přes Mařiz, doDobersbergu (22 km).

Stezka: Slavonice-Mařiz-Dobersberg

Trasa naučné Graselovy stezky pojmenované podle lupiče Johanna Georga Grasele (1790 - 1818), který působil na Slavonicku, vede krajinou mezi Slavonicemi a Českým Rudolcem.

Stezka je zaměřena na seznámení s vlastivědnými zajímavostmi Slavonicka. Připomíná jednak působení Johanna Grasele, který v této oblasti provozoval svoji loupežnickou "živnost" na přelomu 18. a 19. století, ale přibližuje i historii osídlování zdejší krajiny, upozorňuje na přírodní zajímavosti a nechybí ani připomenutí významných sakrálních staveb.

Stezka je určena pěším návštěvníkům, z větší části je sjízdná i pro cyklisty. Na její 22 km dlouhé trase je umístěno 9 zastavení osazených informačními tabulemi, na kterých jsou popsány jednotlivé zajímavosti.

Václav Havel na návštěvě Maříže

Kryštof Trubáček

Historie

Mařížská keramika je celoživotním dílem akademického malíře a skláře Kryštofa Trubáčka. Kryštof Trubáček vyráběl keramiku pro sebe a své známé už v 70. letech jako student UMPRUM v Praze. Protože zájemců o jeho výrobky přibývalo, najímal si točíře. Na sklonku osmdesátých let byla Kryštofova keramika ostrůvkem svobodné tvůrčí fantazie a zářivých barev ve všudypřítomné šedi totality.

Krátce po listopadové revoluci, na jaře 1990, objevil Kryštof vesnici Maříž když spolu s přáteli z divadla Sklep pomáhal odstraňovat dráty na česko-moravsko-rakouské hranici. Rozpadlá, zarostlá a opuštěná vesnice Maříž, do které 30 let nesměl nikdo vstoupit, protože ležela příliš blízko rakouských hranic, oslovila Kryštofa svým stále patrným duchem a romantikou tohoto zapomenutého místa na konci světa.

Kryštof Trubáček už dlouho předtím hledal větší prostory pro svou originální autor-skou keramiku a v Maříži našel vše: prostor, klid a inspiraci. V roce 1991 byla oficiálně založena Maříž, autorská originální keramika nesoucí od této chvíle ve svém názvu jméno takřka zaniklé obce Maříž.

Do Maříže zval Kryštof své přátele, spolužáky a výtvarníky, díky kterým začala vesnice Maříž postupně ožívat. Spolu s Davidem Vávrou a Janem Boháčem vymyslel, založil a 7 let vedl slavnou slavonicou „Letní školu duchovního experimentu a výtvarné teorie v praxi“. Kryštof Trubáček považoval Maříž za své dítě a obětoval jí všechn svůj čas, životní energii a nakonec i zdraví. Byl to on, kdo hýřil nápady, kdo vymyslel pověstné mařížské velbloudy, ryby, psy, kočky, slony a další zvířata. Byl to on, kdo učil malíře a rozhodoval, co se povedlo a smí opustit ateliér. Věnoval ohromnou péči začátečníkům. Říkal: „Musí se jim na každém hrnek doslova prstem ukázat, co je špatně. Nepovedené kusy rozbíjíme. Zároveň už mám vynikající malíře, kterých si nesmírně vážím, a dneska už jsou možná lepší než já.“

Mařížská autorská originální keramika se brzy stala pojmem především díky nebývale vysoké výtvarné úrovni a jedinečnosti každého kusu. Pestrost stylů zajišťovala spolu-práce s téměř čtyřicítkou výtvarníků.

Bohužel Kryštof Trubáček v červnu roku 2000 po dlouhé a těžké nemoci zemřel. Přál si aby jeho keramická dílna, do které vložil své srdce, existovala dál. V jeho započatém díle tak pokračují, jak Kryštofovi slíbily, jeho nejlepší malířky a točířky pod vedením manželky Ing. arch. Markéty Trubáčkové.

Význam keramiky v obci

Keramika Maříž je v provozu celoročně, a tak je zajištěno, že i v zimních měsících, kdy víkendové chaloupky zejí prázdnotou, budou do Maříže proudit návštěvníci. Oficiál-ním názvem je Kulturní a turistické centrum Maříž – neboli Oáza Maříž, která krom možnosti namalovat si vlastní hrnek nebo si koupit hrnek od malíře v keramické dílně, nabízí také ubytování a stravování.

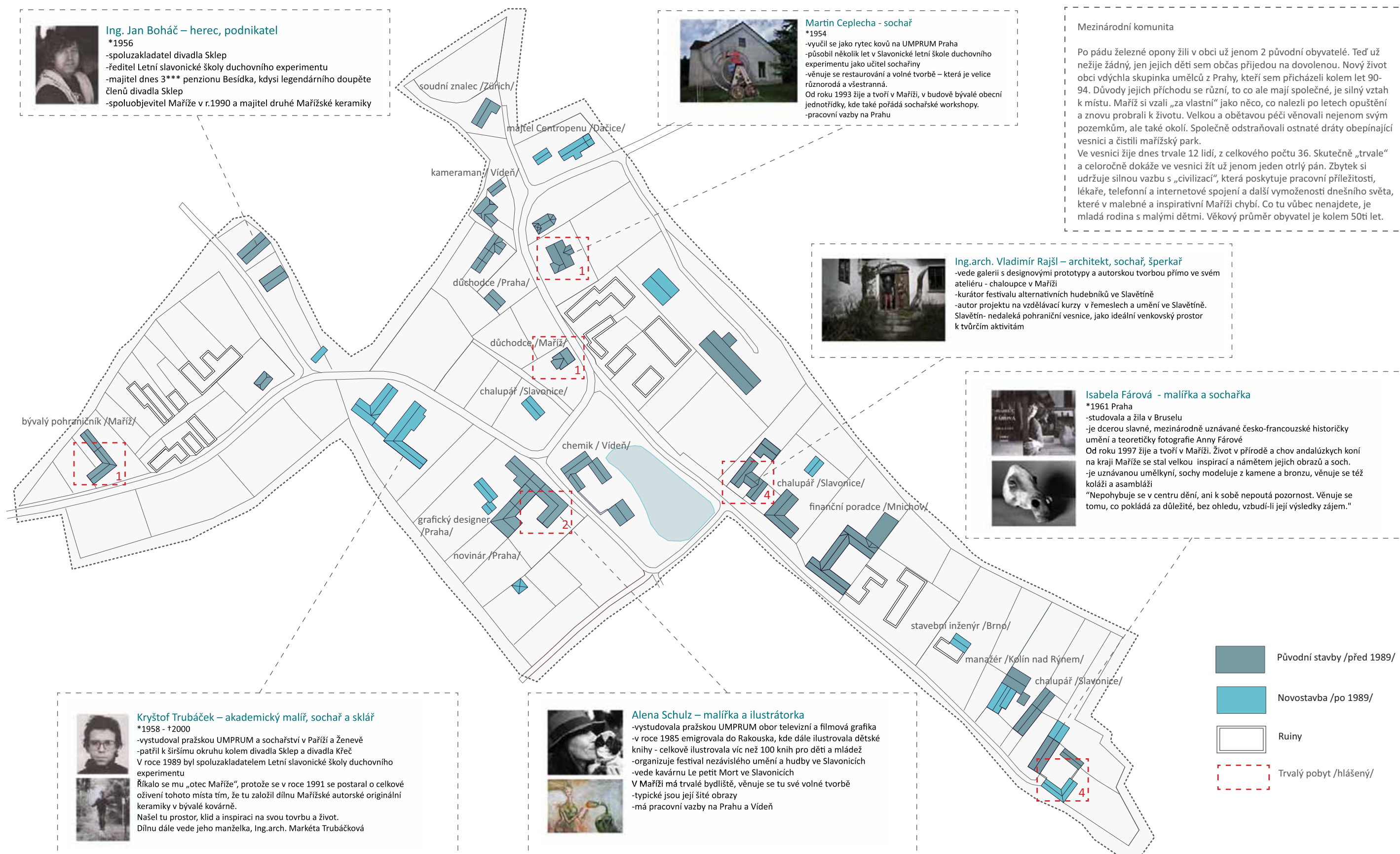
Pro ubytování je k dispozici Apartmán – dvoupokojový byt pro 6 osob s plným vy-bavením /tv, dvd, wi-fi, pračka, vana, kuchyň..../. Obsazen je průměrně 5 dní za měsíc – v letní sezoně, v zimě vůbec. V nabídce je i ustájení koně, protože Maříž prochází hippostezka a má i označení pro příznivce „dovolené se psem“.

Restaurace má dvě části – sál s kapacitou 60míst a restauraci s kapacitou 40míst. Majitel nabízí možnost rodinných oslav, svadeb a rautů. Vaří se tu „domácí kuchyně Kryštofa Trubáčka, tedy to nejlepší z česko-rakouského trojmezí“

Nejvyhledávanější je ale keramická dílna, s možností kreativní tvorby / má pobočky ve Slavonicích a Praze/. Tato dílna je vyhledávaná a svým způsobem proslavila Maříž i za hranicemi Slavonicka. Mařížská autorská keramika je pojmem a značkou, která v letních měsících stahuje jako magnet mnohé turisty ze Slavonic. Na místě, jakým je Maříž – poloprázdná vesnička s mnohými rozpadnutými staveními- se keramika maluje těmi nejpestřejšími barvami.

V létě je tu možnost potkat mladé rodiny nebo školské zájezdy, a každý si z návštěvy Maříže odnáší vlastnoručně udělaný suvenýr.

Zlý vztah k životnímu prostředí, který vede k znečištění lesů a vodních toků. Objekty kulturního dědictví v okolí Maříže jsou také častým a opakovaným cílem vandalů. Problémem je i neudržovaná zeleň a veřejné prostory, které pak k těmto činům svádí.

IZOLACE DOPRAVNÍ
Maříž nemá přímé napojení na okolní vesnice. Jediná silnice 3.III vedoucí ze Slavonic končí za hranicí Maříže. Ostatní cesty jsou v pro svůj stav označovány jako polní.

IZOLACE PROSTOROVÁ
Do Maříže nevede žádné spojení veřejné dopravy, obyvatelé jsou odkázáni sami na sebe

IZOLACE MEZILIDSKÁ
Přes státní hranici neprobíhá žádný neformální dialog mezi obyvatelstvem. Hlavním problémem je jazyková bariéra a oboustranný nezáměr.

Sezónnost aktivit v Maříži je způsobena faktem, že 90% obyvatel je tvořeno chalupáři, který své usedlosti využívají hlavně v letní sezóně. Zbytek roku působí vesnice opuštěně.

Novousedlíci nemají vypěstovaný vztah a pocit zodpovědnosti k prostorům za hranicí jejich pozemků. Nezáměr o podobu veřejných prostor a zájem celé vesnice.

V intravilánu vesnice nejsou volné stavební parcely. Skupením okolních pozemků chalupáři, jako forma ochrany jejich soukromí a klidu, vedla k blokaci dalšího investičního procesu v území.

Přílehlá orná půda obklopující vesnici je vlastněna, nebo alespoň pronajímána rakouským zemědělským firmám. Ti si veškerou úrodu odvázejí za hranice.

Maříž neposkytuje žádné občanské vybavení, je tu problém s telefonním signálem i internetem.

Do vesnice není zaveden vodovod.

Do vesnice není zavedena kanalizace.

Okolí státní hranice nese pořád obraz "země nikoho" a to nejen ve výrazu krajiny ale i v myslích obyvatel.

Složení obyvatelstva Maříže je pestré z pohledu na jejich zaměření ale velice jednotvárné v pohledu na věk. Věkový průměr obyvatel je kolem 50let, ve vesnici nežije ani jedna rodina s malými dětmi.

Maříž - rehabilitace pohraniční vesnice

SWOT ANALÝZA

WEAKNESSES

Dopravní spojení

2.2.1.

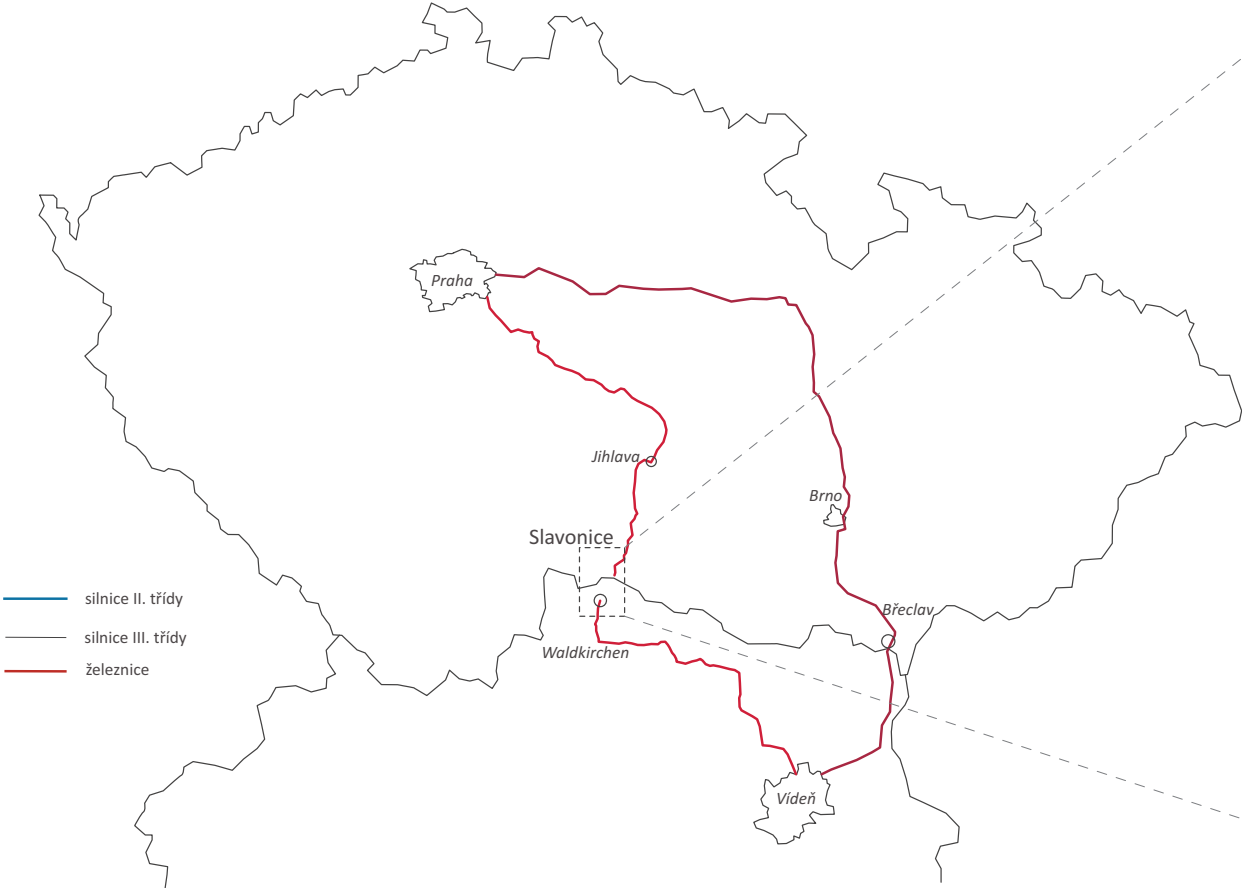
AUTEM

185km (2hod:17min)	144km (1hod:58min)
(Praha - Slavonice)	- (Slavonice - Vídeň)
329km (4hod:15min)	
Praha	- Vídeň
333km (3hod:26min)	

VLAKEM

231km (4hod:45min)	152km (3hod:40min)
(Praha - Slavonice)	- (Waldkirchen - Vídeň)
383km (8hod:25min)	
Praha	- Vídeň
415km (4hod:40min)	

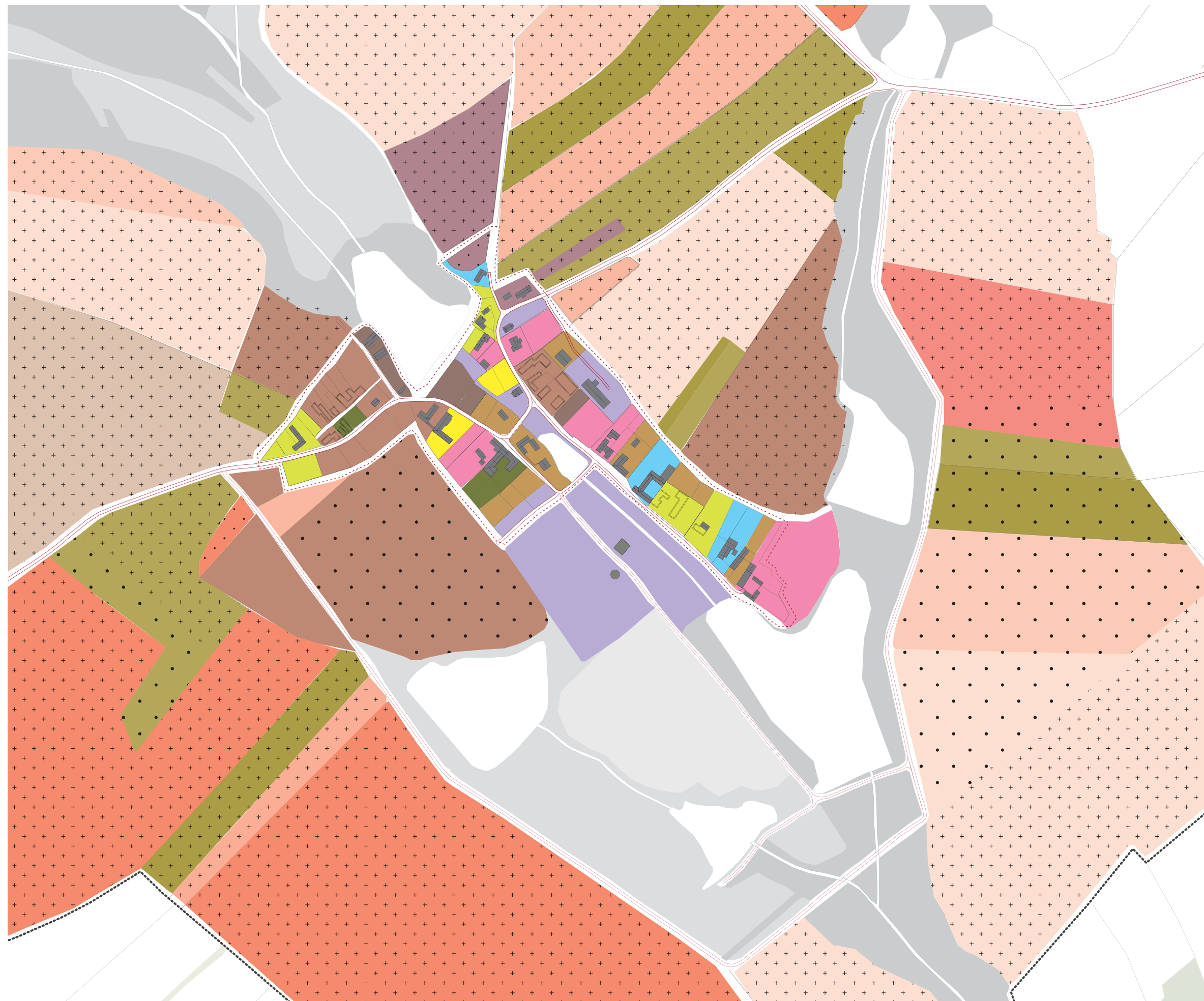
Dopravní spojení

Jakékoliv dopravní spojení do Maříže vede po jediné silnici ze Slavonic, která je 4km dlouhá, asfaltová, řazená do III. třídy a za Mařížem rázně končí. Autobusová linka zde nejede. 2x denně prochází kolem Rozcestníku /zastávka na znamení/, směrem na Jindřichův Hradec pravidelný spoj, ale od rozcestníku po vesnici je to ještě 2km pěšky. Frekvence aut na obou silnicích je nízká. Od Slavonic po Rozcestník – průměrně 1auto/minuta, od Rozcestníku po Maříž – 1auto/hodina. Tento stav je vyhovující pro cyklisty, kteří tuto trasu považují za bezpečnou. Pěšky jste v Slavonicích za 30min – ve výhledu přes pole vám nic nebrání, minete trojí boží muka, 2 bunkry a jeden železniční přejezd.

Železniční doprava

Mezi Rakouskem a Českou republikou jsou 4 železniční hraniční přechody. Přitom před rokem 1950 jich bylo v provozu celkem 9.Mnohé koleje byly vytrhány v čase vybudování železné opony, jiné byly nahrazeny silnicemi. Železnice 227 Slavonice – Fratres – Weidhofen byla v provozu od roku 1903 do roku 1948 a to jak pro osobní, tak pro nákladní dopravu.Měřila 28km, v roce 1950 byly z prvních 2km na rakouské straně vytrhány koleje, kvůli budování železné opony. Tyto 2 kilometry čekají na obnovu od roku 1991, kdy se rozběhlo hned několik projektů. K znovu-položení kolejí na této krátké trase se dnes hlásí 6 organizací včetně Euroregionu Silva Nortica a města Slavonice. Území je v dnešní době zatěžované nákladní dopravou, která převáží 50 000 tun dřeva ročně z Čech do Rakouska. Obě strany bojují za její omezení. Na Rakouské straně se ale investice vynaložili na vybudování obchvatů kolem vesnic místo do obnovy železnice na jejich straně území. Obnovu by vyžadoval úsek po město Waldkirchen – tj. 5,9km. Na české straně je situace opačná, obnovu vyžadují spíš silnice. V roce 2006 se z rakouské strany začali ozývat negativní ohlasy, s odůvodněním na vysoké finanční náklady. České spolky mezitím hlásají: "Nechceme muzeální železnici, ale reprezentativní model veřejné přeshraniční železniční dopravy, a nastavení trendu otevírání projektů v době rostoucích nákladů na energie a klimatické změny. Železnice by bez pochyb přivedla do příhraničních oblastí nové pracovní pozice, a hlavně zahraniční turisty toužící po romantice či kultuře. Krom přepravy turistů by značně ulehčila rovněž provozu nákladní dopravy po venkovských silnicích. S tím samozřejmě i přímo souvisí již zmíněné odlehčení ovzduší od zplodin CO2." Mezi Telčem a Rakouskem je „zatím“ zavedena náhradní autobusová doprava a na uzavřené trase se bude budovat cyklostezka. Dolnorakouský plánovač dopravy Friedrich Zibuschka přišel s návrhem využít trasu bývalé trati pro novou cyklostezku s tím, že vlaky by měly být nahrazeny autobusovou dopravou. Tu se nabízí otázka, zda-li by se výše nákladů pro vybudování cyklostezky neblížila samotné revitalizaci železnice.

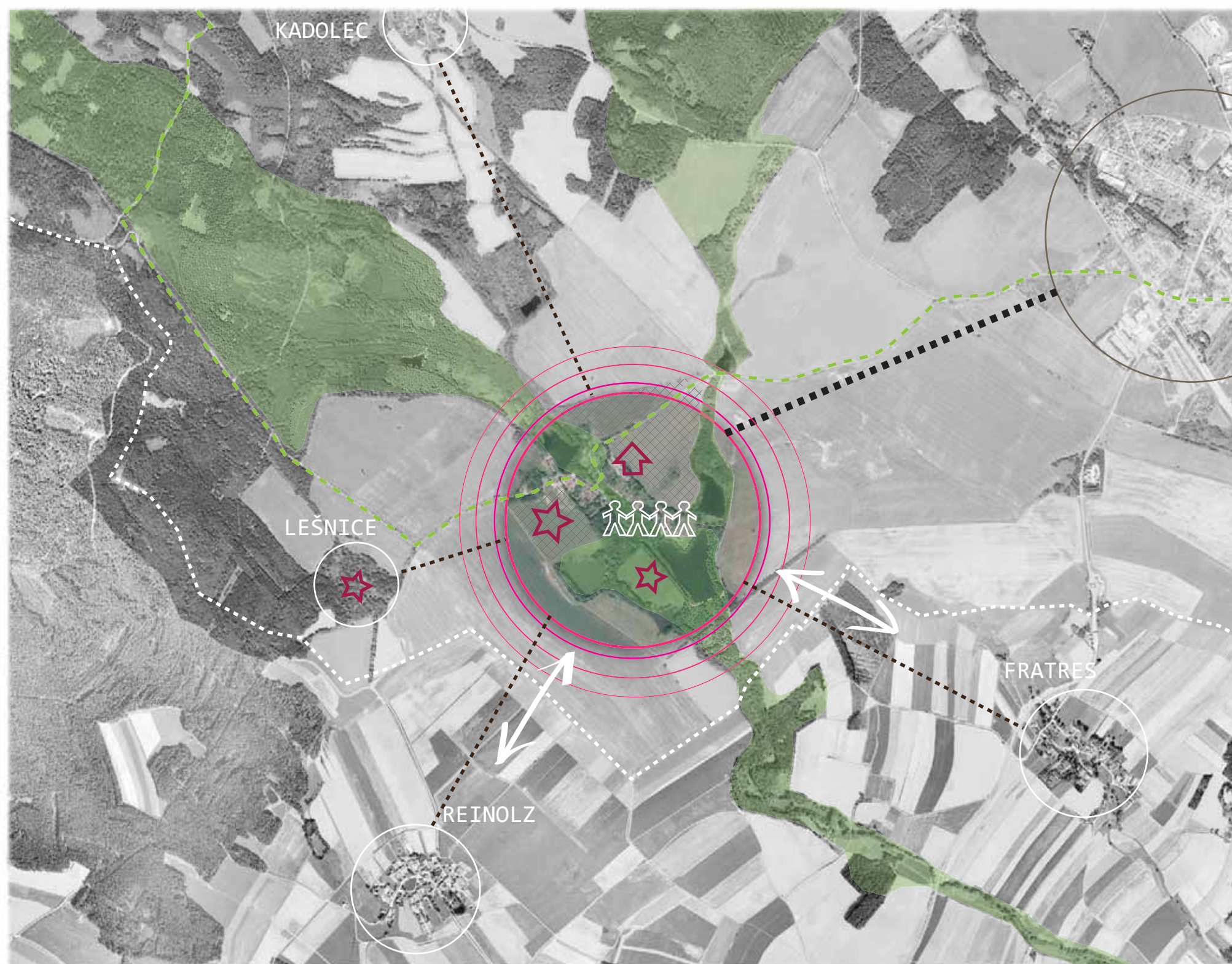
Mapa ukazuje jeden ze základních problémů Maříže - blokáce jejich pozemků. Všechna orná zemědělská půda v jejím okolí je pronajímána /nebo už dokonce vlastněná/rakouským zemědělským firmám, které si vypěstované plodiny /řepka olejka a obilí/ odvázejí za hranice. Rakouský zemědělci disponují kvalitní technikou a jejich velkými kapacitami. O pole je dobře postaráno, užitků z nich ale nemá jediný obyvatel. V intravilánu vesnice dochází k blokaci jiného typu. Všechny stavební parcely jsou rozprodány ale aktivita na nich není viditelná. Majitelé pokládali koupu pozemků za výhodnou investici, dále s nimi však nenakládají. Majitel pozemků pod troskami domů, /které jsou pro můj návrh nejdůležitější /ale přemýšlí o jejich prodeji. Projekt letní umělecké školy může být jednou z možností pro investiční činnost.

Orná zemědělská půda

- Orná půda pronajímána rakouským zemědělským firmám
- Trvalý travní prostor
- Podnikatel v zemědělství /Slavonice/
- Zemědělská firma 1 /Dačice/ -rakouský majitelé
- Zemědělská firma /Dešná/
- Zemědělská firma 2 /Dačice/ -rakouský majitelé
- Zemědělská firma 3 /Dačice/ -rakouský majitelé
- Osobní vlastnictví - pozemek z dědictví
- Osobní vlastnictví - pozemek z restituace

Stavební pozemky - podle katastrální mapy /trvalého bydliště majitele/

- podnikatel a starosta z Bohuslavic
- podnikatel z Dačic /původně z Maříže/
- umělec z Prahy /1, usedlík po 1989/
- umělci z Prahy
- Ostrava
- Brno
- Maříž
- Slavonice
- nevyřešené vlastnické vztahy
- Zahraničí : Zurich, Vídeň, Kolín nad Rýnem, Mnichov
- město SLAVONICE

SLAVONICE

Vlastní identita místa, jeho zapamatovatelnost, specifickost. Maříž jako atraktivní místo pro své obyvatelé i turisty

Místo vzdělávání se. Edukativní turistika po stopách historického dědictví, protože památky jsou ponaučením. Poznávat historii netradičním a zábavním způsobem.

Mařížský park a mařížský zámek jako magnet pro turisty. Rehabilitace okolí může poodhalit další tajemství těchto míst a nalézt novou formu péče o ně.

Nezávislá komunita umělců, která má silnou vazbu na pražskou uměleckou scénu. Na vesnici nahlíží jinak, než tradiční obyvatelé venkova.

Propojení ekosystému a ostatních přírodních forem. Zvětšení zelených ploch na úkor polí, zprostupnění krajiny.

Zelená cyklostezka Greenway a možnosti, které sebou přináší.

Pozemky ve vlastnictví obce Maříž, s produkcí pro její vlastní prospěch a částečnou sebestačnost.

Dobrá automobilová dostupnost vesnice, a to nejen ze Slavonic, ale také přes státní hranici.

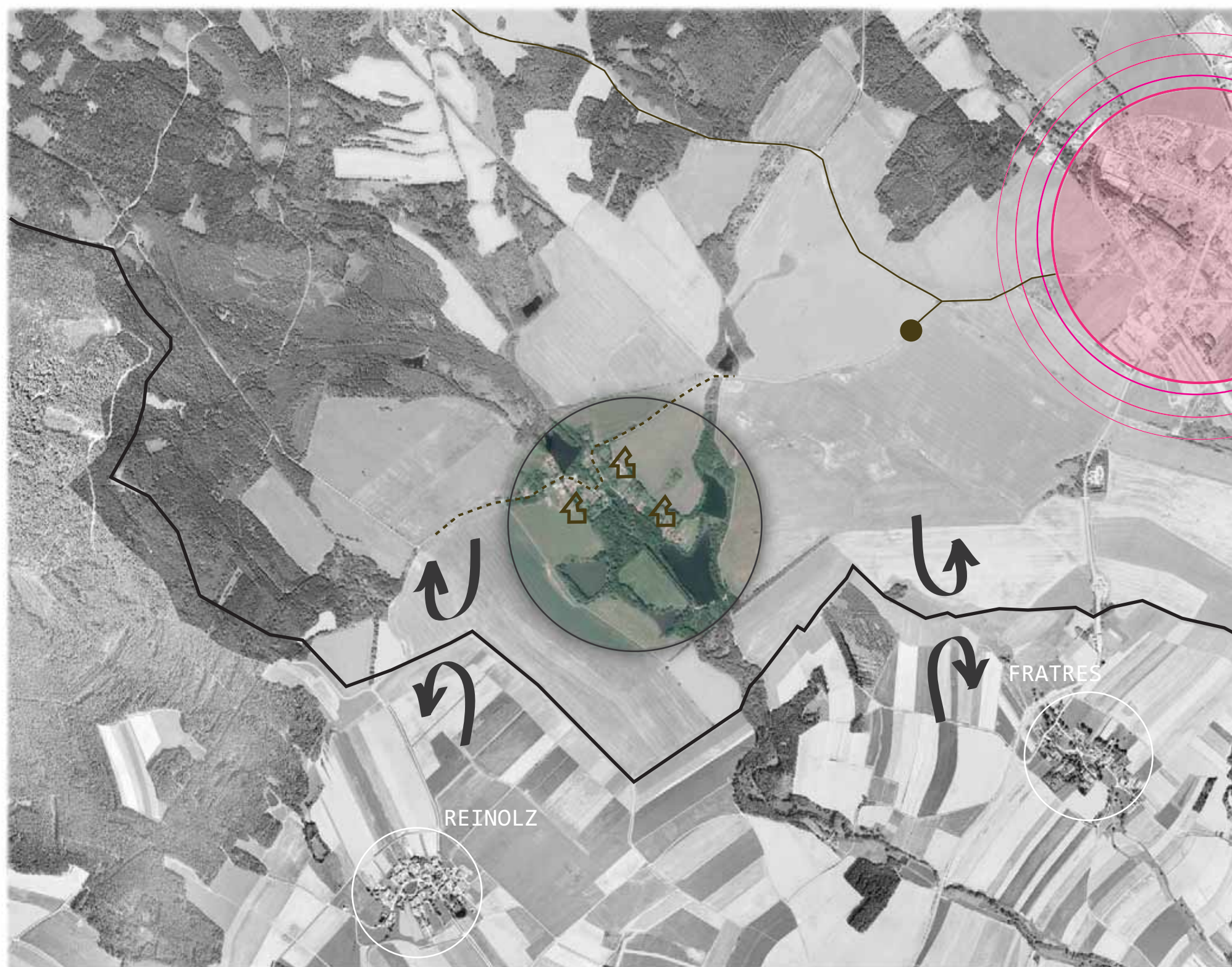
Dobrá pěší/cyklistická dostupnost vesnice, její propojení s blízkým okolím.

symetrická hranice, teda přiblížení úrovně vyspělosti jeden druhému. Hranice je propustná, probíhá tu koexistence, kooperace a integrace

Mezinárodní komunikace, neformální aktivity na mezinárodní úrovni. Vzájemný zájem a ochota si pomáhat.

SLAVONICE

Slavonice stáhnou veškerou pozornost na sebe, budou sledovat své zájmy. Maříž ztratí místní podporu.

Přerušení dosavadního dopravního spojení se Slavonicemi.

Totální izolace, prohlubování perifernosti - nejenom prostorové ale i zájmové- vedoucí k zániku vesnice.

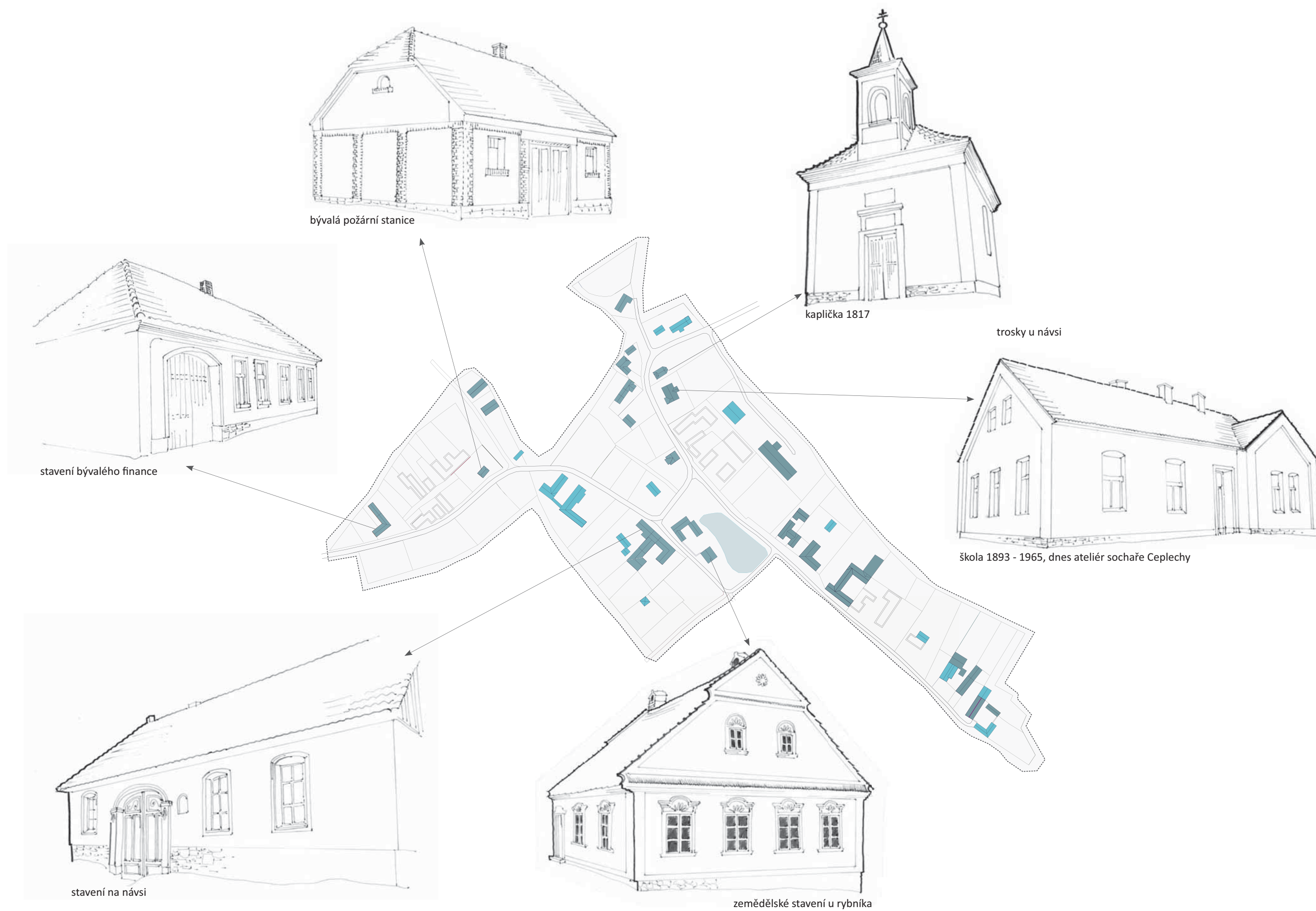
Maříži ubudou obyvatelé, jak trvalý tak sezónní, vesnice spustne, k troskám dávnych stavení přibudou další opuštěné obydli.

Vznik nepropustné hranice, vzájemné odcizení, bariérovost ve vztazích, v komunikaci, v spolupráci.

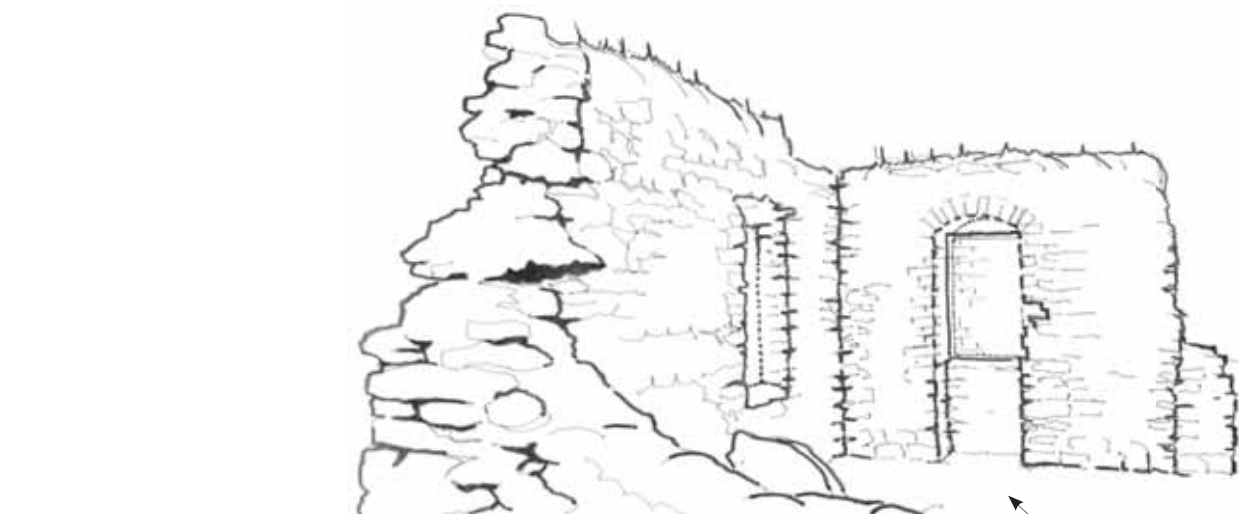

RUINY zámecké

Mařížský zámek i jeho přilehlý park byl po dlouhou dobu v nezájmu úřadů i když je považován za významnou památku Slavonicka. V roce 2007 došlo k pokácení několika vzácných stromů, co vyburcovalo Mařížské i Slavonické obyvatele k vytvoření Pracovní skupiny: Mařížský park. Vlastnoručně pomáhali v čišťení parku a zorganizovali výstavu fotografií a uměleckých koláží na podporu jejich hlavní myšlenky. Jednou z hlavních iniciátorů celé akce byla pani Izabela Fárová, známá sochařka a fotografka, která byla jednou z prvních porevolučních přistěhovalců. Už od 70tých let minulého století byl park i torso zámku pod správou Památkového ústavu v Českých Budějovicích, na žádost města Slavonice ale byla tato ochrana v roce 2009 zrušena. Městský úřad měl problém s prodejem těchto pozemků. To vyburcovalo občany k další iniciativě a peticím a v roce 2010 za pomoci odborníků zpracovali koncept revitalizace Mařížského parku. Revitalizace Mařížského parku je realizována v rámci projektu „Evropský park Bavorsko – Čechy“, je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci programu přeshraniční spolupráce „Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013. Dále je součástí projektu Přírodní zahrady bez hranic, která poukazuje na nový druh zahradní turistiky. Všechny zmiňované programy a projekty mají i mnohem hlubší myšlenku, než jenom péči o přírodní a kulturní dědictví. Podporují rozvoj venkova a turistického ruchu, pěstují vztah k přírodě, napomáhají setkávání lidí i přes státní hranice a šíří všeobecné povědomí o krajině, jako zrcadle kultury. Stále probíhá boj o zařazení této oblasti do seznamu zákoně chráněných kulturních památek. Ochranu si zaslouhuje nejenom 250m dlouhá modřínová alej s více než 160ti kusy modřínu opadavého ale i další památní stromy v parku, jejichž stáří se odhaduje na 500let a neoddělitelnou součástí celé této kompozice je romantické torso zámku a přilehlá kašna. Zámek se do nynějšího stavu dostal za pouhých 60let, teď je z něho zachováno maximálně 10% původní velikosti a už bohužel téměř nic z jeho velkoleposti a slávy.

ruina Mařížského zámku

RUINY venkovské

